

LIETUVOS HIMNĄ „TAUTIŠKĄ GIESMĘ” IŠGIRDO VISAS PASAULIS

Vilnius, liepos 6 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo šimtmečio Dainų šventės „Vardan tos...” Dainų dienoje ir kartu su susirinkusiais Vilniaus Vingio parke bei lietuviais visame pasaulyje giedojo valstybės himną „Tautišką giesmę”.

„Šiandien mes visi turime vieną vardą – Lietuva. Mūsų tautai nėra už jį gražesnio ir brangesnio. Mes gerai žinome – dainuojanti tauta nenugalima, jos neįmanoma pavergti ar sunaikinti, todėl – dainuokime, rodykime sau ir pasauliui, kokia ypatinga Lietuva, kokia sutelkta, didinga ir graži mūsų tauta”, – sveikindama Dainų šventės dalyvius bei svečius sakė Prezidentė.

Šalies vadovė pareiškė, kad šimtmečio Dainų šventėje skambėjusiose dainose – visa mūsų stiprybė ir palinkėjimas, kad šis išskirtinis jausmas saugotų Lietuvą ir kitą šimtmetį.

20-oji Dainų šventė skirta Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo šimtmečiui paminėti. Jos metu Vingio parke į daugiatūkstantinį chorą susirinko dainininkų iš viso pasaulio. Šiemet šventėje dalyvauja 1495 kolektyvai – apie 36 tūkst. dalyvių.

Prezidentės spaudo tarnyba

Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo Dainų šventės „Vardan tos...” Dainų dienoje. *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus*

2018 M. LIETUVOS ŠIMTMEČIO DAINŲ ŠVENTĖ VARDAN TOS...

Jei nebuvote Lietuvos sostinėje Vilniuje vidurvasarį, kai čia vyksta Didžioji lietuvių meno olimpiada, ko gero, Jums sunku įsivaizduoti galingą dvidešimties tūkstančių dalyvių choro skambesį arba dideliame stadione atgyjančius devynių tūkstančių šokėjų brėžiamus raštus. Ar gali būti, kad į vieną nedidelę teritoriją miesto centre gali tilpti visa šalis ir jos kaimų, miestelių, miestų, tarmių, senųjų dainų, šokių, amatų, patiekalų bei kitų tradicijų margumas?

Visa tai ir dar daugiau galite pamatyti Dainų šventėje. Jos programą sudarė šios pamatinės dalys: Folkloro diena, skirta tradicinei kultūrai, Ansamblių vakaras, spalvinga teatralizuota, sti-

lizuota forma pateikiantis liaudiško prado programą, Šokių diena, kurios pagrindas – profesionalių choreografų sukurtos lietuvių papročius, simbolius interpretuojančios šokių kompozicijos. Šventės programą papildė Teatro diena, Liaudies meno paroda, nacionalinio instrumento – kanklių, pučiamųjų instrumentų orkestrų koncertai ir paradai, profesionaliosios kūrybos renginiai, emocingos ir spalvingos šventės dalyvių eitynės. Šventę vainikavo Dainų diena, į vieną milžinišką chorą subūrusi tūkstančius dainininkų.

Jubiliejinė, dvidešimtoji, 2018 m. dainų šventė skirta Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo šimtmečiui paminėti. „Vardan tos...” yra

Lietuvos valstybės himno – „Tautiškos giesmės” frazė. Ši giesmė tapo šventės idėjų pagrindu, visų jos renginių jungtimi. Pagarba Tėvynei, jos praeičiai, ją kūrusiems ir tebekuriantiems žmonėms, tiesos, šviesos, doros siekimas, kvietimas santarvei, vienybei, prasmingo būdo gyventi ir dirbti ne dėl asmeninės, bet dėl Lietuvos gerovės teigimas – pamatinės giesmės vertybės, kurios menine kalba bus permąstomos ir aktualizuojamos šventėje.

Dainų šventė yra ir unikalus pavyzdys visam pasauliui, kaip šokis ir daina suvienija tautą, išsibarsčiusią po pasaulį, ir vienas iš įrankių, skatinantis kultūrinį turizmą, pristatantis tradicinę ir gyvąją šiuolaikinę kultūrą, įkvepiantis svečius, atvykusius iš užsienio, dalytis informacija ir žiniomis apie Lietuvą. ***vilnius-events.lt***

ATVYKTI Į EUROPOS SĄJUNGĄ BE VIZOS REIKĖS IŠANKSTINIO LEIDIMO

Europos Sąjungai nepriklausančių valstybių piliečiai, kuriems atvykti į ES nebūtina viza, turės gauti išankstinį leidimą patekti į ES. Tokią tvarką ketvirtadienį patvirtino Europos Parlamentas (EP).

Nuo 2021 m. pradėsianti veikti naujoji ES kelionių leidimų sistema užtikrins išankstinę keleivių kontrolę ir užkirs kelią į ES patekti tiems, kurie gali kelti grėsmę saugumui, taip pat didinti neteisėtos migracijos ar epidemijos riziką.

Išankstinė patikra bus taikoma 60 valstybių piliečiams, kuriems nereikalingos ES vizos. Prieš kelionę į ES jie turės užpildyti elektroninį klausimyną ir jame pateikti savo asmens duomenis, pilietybę, kelionės dokumento duomenis, adresą, taip pat nurodyti ES šalį, kurioje pirmiausia ketina apsilankyti. Kartu bus būtina informuoti apie turėtą sunkų teistumą (pvz., dėl terorizmo, nužudymo, vaikų lytinio išnaudojimo, nelegalaus žmonių ar narkotikų

gabenimo, išprievartavimo), lankymąsi karo ar konfliktų zonose, taip pat priverstinį išsiuntimą iš bet kurios šalies per paskutinius dešimt metų.

Dauguma besikreipiančiųjų leidimą gaus netrukus po paraiškos pateikimo, tačiau prireikus paraiška bus tikrinama atidžiau. Leidimas patekti į ES galios trejus metus. Jo išdavimas kainuos 7 eurus (pasauga bus nemokama vaikams iki 18 m. ir vyresniems nei 70 metų asmenims).

Naujajai tvarkai pritarė 494 EP nariai, nepritarė – 115, o susilaikė – 30. Jai įsigalioji dar būtinas formalus ES Tarybos pritarimas. Ją numatoma taikyti nuo 2021 m.

„Naujoji Europos kelionių sistema panaikins informacijos trūkumą apie tuos keleivius, kuriems nereikia vizų. Ji padidins ES piliečių saugumą ir sustiprins ES sienų apsaugos informacines sistemas”, – pažymėjo EP pranešėja Kinga Gil (Europos liaudies partija, Vengrija). ***ELTA***

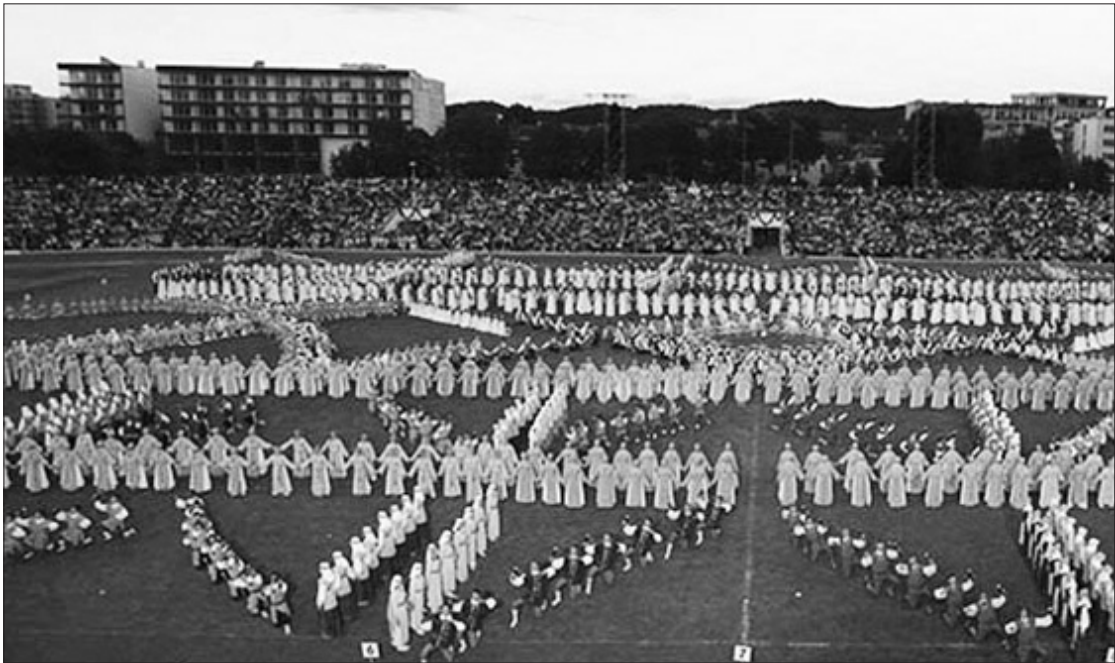
RUSIJA ĮTARIAMA DARIUSI ĮTAKĄ IR „BREXIT” REFERENDUMUI

Rusija įtariama dariusi įtaką ir „Brexit” referendumui Didžiojoje Britanijoje. Kelios žiniasklaidos priemonės skelbia, kad Nacionalinė nusikaltimų agentūra (NCA) atlieka atitinkamą tyrimą.

Tyrimo centre yra verslininkas Arronas Banksas, kuris

„Brexit” kampanijai paaugojo 10 mln. dolerių ir, anot CNN, tapo didžiausiu individualiu aukotoju Jungtinės Karalystės istorijoje.

Jis keliskart susitiko su Rusijos diplomatais. Be kita ko, buvo kalbama apie galimus verslus Rusijoje. ***ELTA***

Šokių diena.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Linkėdama sėkmės, vienybės, taikos ir klestėjimo visiems JAV ir pasaulio amerikiečiams, Prezidentė Dalia Grybauskaitė prisiminė savo vizitą ir susitikimą su D. Trampu (Trump) Vašingtone šių metų balandį, rašoma prezidentūros pranešime. JAV sveikina ir Ministras Pirmininkas Saulius Skvernelis.

Savaitgalį (liepos 7-8 d.) Prienų rajone vyko Pasaulio lietuvių jaunimo susitikimas, bet be Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdybos palaiminimo – pastaroji nuo festivalio atsiribojo. Po valdybos pareiškimo iš programos pasitraukė, pavyzdžiui, Kauno technologijos universiteto Socialinių, humanitarinių mokslų ir menų fakulteto dekanas Ainius Lašas. Jis atkreipė dėmesį, kad festivalio rengėjai naudojami Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos vardu bei įvaizdžiu, nors nei finansiškai, nei valdymo prasme nėra jai atskaitingi. Anot Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdybos paskelbto pareiškimo, festivalio organizatoriai – Pasaulio lietuvių jaunimo organizacija Lietuvoje (Asociacija) – neatstovauja Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungai. „Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) valdybai, išrinktai 2017 metų Pasaulio lietuvių jaunimo Kongrese Suomijoje, nėra juridškai perduotas Asociacijos valdybos mandatas. Todėl PLJS valdybos atstovai nedalyvauja minėtame renginyje, jo organizavime ar kitoje Asociacijos veikloje. Pati Asociacija šiuo metu, tiesiogiai ar netiesiogiai, neatstovauja PLJS”, – sakoma pareiškimе.

Vilniaus savivaldybė, pasikonsultavusi su ekspertais, nepritars koplytstulpiui prie Seimo, sako Vilniaus meras Remigijus Šimašius. Anot jo, Seimo kanceliarijos prašymą svarstė ir jam nepritarė Savivaldybės Pavadinimų, paminklų ir atminimo lentų komisija. Meras sako prašysiantis specialistų įvertinti, ar nėra kitų tinkamų vietų Vilniuje koplytstulpiui, ir jei jų bus rasta, Seimo valdybai bei koplytstulpio savininkams ji bus pasiūlyta. 17 metrų aukščio koplytstulpį Lietuvai, Vilniui ir parlamentui ketina padovanoti daugiau nei prieš tris dešimtmečius mirusio architekto Jono Muloko artimieji – jie finansuotų ir objekto statybą.

Už tarptautinį turizmą, Vilniaus rinkodarą ir investicijų skatinimą atsakinga įstaiga „Go Vilnius” Lietuvos sostinėje ketina skatinti verslininkų, menininkų bei paslaugų teikėjų veiklą bei pramogas visą parą.

Liepos 5 d., Valstybės dienos išvakarėse, buvo išduotas devynimilijonasis naujos kartos asmens dokumentas – Lietuvos Respublikos pasas. Jo įteikimas įvyko Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Migracijos valdyboje, rašoma pranešime spaudai. 2015 m. Belgijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Norvegijoje, Portugalijoje ir Šveicarijoje vykdyto tarptautinio audito metu Lietuvos centralizuotas biometrinį dokumentų išrašymas ir išdavimas pripažintas vienu geriausiu Europoje.

Referendumą dėl dvigubos pilietybės siūloma surengti kitų metų gegužės 12–26 dienomis, per pirmąją ir antrąją prezidento rinkimų turus. Tokią referendumo dėl dvigubos pilietybės datą pasiūlė ketvirtadienį posėdžiavusi Seimo vicepirmininko Arvydo Nekrošiaus vadovaujama darbo grupė. Už tai balsavo 7 komisijos nariai, niekas nebalsavo prieš, 1 – susilaikė. Darbo grupė taip pat nutarė sudaryti pogrupį, kuris rengs referendumui organizuoti reikalingas įstatymų pataisas.

Birželio 30 d. Seimas sumažino reikalavimų kartelę referendumui dėl Konstitucijos 12 straipsnio – dėl pilietybės. Referendume įstatymo pakeitime įtvirtinta, kad sprendimas dėl Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo bus laikomas priimtu, jeigu tam pritarė daugiau kaip pusė piliečių, dalyvavusių referendume, bet ne mažiau kaip 1/3 piliečių, turinčių rinkimų teisę ir įrašytų į rinkėjų sąrašus. Seimas ketina kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Referendume įstatymo pataisų atitikties Konstitucijai.

Pareiškinius dokumentus Seimo rinkimuose Zanavykų apygardoje jau pateikė du politikai – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų atstovė Irena Haase ir save išsikėlęs Mindaugas Bastys. Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) skelbia, kad pareiškinčius dokumentus teikti galima iki liepos 13 dienos. Pareiškiniai dokumentai gali būti pateikiami ir elektroniniu būdu. Iš viso politinės kampanijos dalyviais rugsėjo 16 dieną vyksiantiems rinkimams registravosi 11 dalyvių. Seimo nario vieta laisva čia liko, kai Zanavykų apygardoje išrinktas M. Bastys atsisakė parlamentaro mandato. Sprendimą trauktis iš Seimo jis priėmė, kai per apkaltą parlamente neužteko balsų panaikinti jo mandato ir dėl to prie Seimo surengtas tūkstantinis mitingas. Konstitucinis Teismas M. Bastį pripažino sulaužius priesaiką ir šiuurkščiai pažeidus Konstituciją, kai nuslėpė savo ryšius su buvusiu KGB darbuotoju.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

JAV PREZIDENTAS ŽADA DAR GRIEŽČIAU REIKALAUTI, KAD EUROPIEČIAI DERAMAI FINANSUOTŲ GYNYBĄ

JAV Prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump).

Reuters

Belgijos sostinėje jau surengti pirmieji protestai prieš liepos 11 d. NATO viršūnių susitikimą ir Donald Trampo atvykimą. Rengiami svarbūs gynybos sprendimai, bet aukšti diplomatai pripažįsta, kad susitikimas gali žlugti, jei Amerikos vadovas, kaip ir per Didžiojo septyneto forumą Kanadoje, nepasirašys bendros deklaracijos. D. Trampas žada dar griežčiau reikalauti, kad europiečiai deramai finansuotų gynybą, bet iki šiol tik klausę, kaip jis kartoja klaidingus skaičius, Europos šalių lyderiai ima atsikirtinėti.

JAV karių Vokietijoje po Šaltojo karo jau ir šiaip sumažėjo 10 kartų. Bet Amerikos žiniasklaida sudrebino Europą žinia, kad ir jų gali nelikti – esą Pentagono planuotojai peržiūri planus, o D. Trampas klausinėja patarėjų, ar galima sumažinti išlaidas Europai ginti.

Pinigus skirsto Kongresas, tad neaišku, ar planas rimtas, ar tik spaudimo taktika. Bet D. Trampas – ne pirmas europiečius spaudžiantis prezidentas, tik griežčiausias.

„Pasakysiu NATO: turite pradėti apmokėti savo sąskaitas, Jungtinės Valstijos viskuo rūpintis neketina. Mes mokame nuo 70 iki 90 proc. Europai apsaugoti”, – sakė JAV prezidentas.

Tai netiesa. Jungtinių Valstijų gynybos išlaidos ištis sudaro beveik 70 proc. visų NATO narių gynybos išlaidų, bet didžioji dalis – pačioje Amerikoje ir kitur pasaulyje – nuo Afrikos iki Japonijos. Vien laivynų JAV turi 6.

Paties NATO išlaidų Jungtinės Valstijos sumoka 22 proc., taigi aljanso našta vienam amerikiečiui yra maždaug tokia kaip Lietuvos gyventojui ir dukart mažesnė, negu vokiečiui ar prancūzui.

D. Trampas kartoja ir klaidingą įsitikinimą, kad dėl jo

NATO narės pradėjo mokėti skolas aljansui – NATO tokių sąskaitų neturi.

„2 proc. ribą pasiekė Lenkija, Rumunija, Estija, Latvija, Lietuva, Graikija ir Jungtinė Karalystė – puiku. Jos moka, ir laiku. Sumokėjo, kiek dera. Bet yra nemokančių – su jomis bus susitvarkyta. Dėl šių įnašų NATO kur kas stipresnis, gauna milijardų milijardus dolerių. Daugiau pinigų negu bet kada”, – kalbėjo D. Trampas.

Išlaidų mažėjimą NATO narės nutraukė po Krymo aneksijos, likus dar 2 metams iki D. Trampo išrinkimo.

„Gynybos išlaidų realus augimas tęsiasi jau 4 metus iš eilės. Visi sąjungininkai liovėsi jas mažinti. Visi gynybos išlaidas didina. Daugiau jų skiria 2 proc. BVP, o dauguma jau turi planus tai padaryti iki 2024-ųjų”, – pasakojo NATO generalinis sekretorius Jensas Stoltenbergas.

D. Trampas birželį išsiuntinėjo piktus laiškus keliolikai sąjungininkų, kurių išlaidos gynybai nesiekia 2 proc. Švelniausias, su kaltinimais Norvegijai, paviešintas. Bet iki šiol priekaištų tik klausę, Europos lyderiai nusprendė nebetylėti. O jei tai pakartos D. Trampui į akis, gresia ginčas.

„Tokie laišškai man nedaro didelio įspūdžio”, – sakė Belgijos ministras pirmininkas Charles'as Michelis.

„Prisidedame intervencijomis, o NATO tai yra strategiškai svarbu. Tad atsižvelgti reikia į viską, į įvairias indėlio formas”, – kalbėjo Italijos ministras pirmininkas Giuseppe Conte.

Vokietija ir Angela Merkel seniai tapo svarbiausiu D. Trampo kritikos taikiniu – ironiška, nes kaip tik ji pripažįsta, kad išlaidos per mažos, ir ragina koalicijos

partnerius kairiuosius jas kuo skubiau didinti.

„Mes – antrieji pagal indėlį kariais, dalyvaujame daugelyje misijų. Vokietija liks patikima NATO partnerė, bet negalima apsimesti, kad gynybos klausimas nėra skubus”, – sakė A. Merkel.

Amerikai nedaro įspūdžio A. Merkel pažadai tikslą pasiekti 2030 m.

„Kai kuriems sąjungininkams mūsų žinia nepatinka. Jie primena, kad namie susiduria su politiniu ir ekonominiu spaudimu gynybos išlaidas išlaikyti mažas. Bet mes – irgi! Pamėginkite mamoms ir tėčiams Teksase ar Kanzase pasakyti, kad jų sūnūs ir dukros turi ginti Europą, kuri pati savęs ginti nenori. Juk tai, kad Amerika parūpino saugumą už savo mokesčių mokėtojų pinigų, 70 metų leido europiečiams savo viešąsias išlaidas skirti ne gynybai, o tokiems dalykams kaip nemokamas švietimas ir sveikatos apsauga”, – teigė JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojas Wessas Mitchellas.

A. Merkel net pripažįsta, kad D. Trampas teisus, priekaištaudamas dėl per mažų išlaidų gynybai, nors rinkėjams nepatiks pritarimas nepopuliariam Amerikos vadovui.

„Daugelis sako: investuokite į pensijas, investuokite į gatves. Visa tai darome, bet privalome ir savo likimą imti į savo rankas. Tam reikalingos išlaidos, gynybai irgi”, – kalbėjo Vokietijos kanclerė.

Ekspertai siūlo nemanyti, kad Amerika teikia dovaną Europai, ją saugodama – taika pinigais neišmatuojama. Bet jei kas norėtų – dabar Amerika gynybai skiria 3,5 proc. BVP, o kai Europoje buvo kilęs Antrasis pasaulinis karas, turėjo skirti 40 proc.

LRT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005
E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirmą klasę - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiros numerų kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavardėmis, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

„LUKOŠENKĖJIMO TEMPŲ GLUMINAI“

Ar pastebėjote vieną tendenciją Lietuvoje? Bet kokią kritiką savo atžvilgiu R. Karbauskio valstiečių – žaliųjų sąjunga paskelbia tautos kiršinimu. Tiek socialiniuose tinkluose, tiek ir viešajame gyvenime atsirado toks „valstiečių“ argumentas – „jūs kiršinate žmones!“ Akivaizdu, kad taip sakoma pagal instrukcijas, nes labai jau vienodu laiku atsirado šitas šabloniškas „argumentas“. Ir, žinoma, kaip tokio „kiršinimo“ pavyzdys pateikiamas koks nors TS-LKD atstovo pasisakymas Seime ar viešojoje erdvėje. Į tokį „argumentą“ nesunku atsakyti – tai melas, TS-LKD nekiršina tautos, bet tylėti, kai R. Karbauskio parankiniai tyčiojasi iš Lietuvos įstatymų, nepaiso Seimo statuto, bando prastumti įstatymų projektus, naudingus Rusijai ir pragaištingus Lietuvai, neketina ir priešintis visomis teisėmis priemonėmis. O štai dėl kiršinimo – taip, vyksta toks dalykas ir skatina jį „valstiečiai-žalieji“, siundydami ant konservatorių savo rinkėjus. Jau vien R. Karbauskio partijos pavadinimas turi savyje tokio kiršinimo užtaisą: pasivadinus „valstiečiais“, galima spekuliuoti, neva, partija yra kone socialinis sluoksnis, o ne politinis darinys. Kiek ten Seime tikrų valstiečių? Jūs raskite valstietį, kuris turėtų tiek atliekamo laiko, kad galėtų posėdžiauti tuo metu, kai reikia arti, akėti, sėti...? Na, apie R. Karbauskio „žalumą“ kalbėti išvis neverta, užtenka prisiminti jo nuosavo automobilio variklio tūrį, kurio užtektų mažiausiai trims automobiliams, ir Kauno marių regioninio parko teritorijoje statomą rezidenciją, apeinant įstatymus ir gamtos saugos reikalavimus. Kita vertus, ko stebėtis – juk šiai politinei grupei būdinga savivalė (gal tai ateina iš oligarchinės prigimties – įstatymai skirti liaudžiai, o ne išrinktiesiems?). Štai pakritikavo valdančiuosius LRT, ir baigėsi jos vadovybės kaita, neliko aukšto lygio laidos, kurios rengėjas E. Jakelaitis per drąsiai užsimojo R. Karbauskio biznį kritikuoti. Seime dedasi ne kitokie dalykai – iš A. Skardžiaus apkaltos komisijos išmestas opozicijos atstovas Andrius Kubilius, nes jo sūnus neva turi verslo interesų Baltarusijoje. Žinoma, Seimo narei A. Širinskienei buvo užduotis – išsukti nuo apkaltos A. Skardžių, o opoziciją užčiaupti. Taigi, pretekstas buvo rastas, A. Kubilius išmestas iš komisijos, A. Skardžius išsuktas nuo apkaltos. O man neduoda ramybės kitas klausimas – oi tai, kad R. Karbauskio brolis Mindaugas dirba Maskvoje (ne šiaip eiliniu statybininku dirba, bet yra Maskvos akademinio Majakovskio teatro meno vadovas), nėra interesų konfliktas, dėl kurio ponas R. Karbauskis negalėtų būti Seimo kultūros komiteto pirmininku?

Išmetus A. Kubilių iš apkaltos komisijos, galima išmesti jo partietį ir iš svaresnės institucijos – iš Vyriausiosios rinkimų komisijos. Čia po „valstietiškos politikos“ dalgiu papuolė Vilius Semeška. Jis užkliuvo tuo, kad jo principingumas tapo kliūtimi „valstiečiams“ manipuliuoti VRK ir jiems parankia pirmininke. Tiesą sakant, čia kyla sąmokslų teorijos lygio įtarimų – ar tik neketina „valstiečiai“ perimti VRK ir padaryti jos darbą tokį, kad keliai į Prezidento postą per 2019 m. rinkimus būtų atviri, pavyzdžiui, Ramūnui Karbauskui?

Laimė, A. Širinskienės puoselėtas sąmokslas neįvyko, slapto balsavimo nepavyko surinkti tiek balsų, kiek reikia, kad VRK narys būtų pašalintas (už tokį pašalinimą balsavo 64 Seimo nariai, o reikėjo 74, vadinasi, net „valstiečių-žaliųjų tarpe atsirado sąži-

NAUJOS BRENDRADARBIAVIMO KRYPTYS

Liepos 16-ąją Helsinkyje įvyksiantis D.Trampo (Donald Trump) ir V.Putino susitikimas meta šešėlį ant transatlantinio aljanso ateities. Susitikimas su laisvojo pasaulio lyderiu turėtų būti atlygis už gerą elgesį, bet Rusijos vadas nepadarė nieko, kad to nusipelnytų. Vardan skambaus, bet tuščio susitarimo – kaip kai kurie baiminasi, galinčio tapti naująja Jaltos sutartimi – saugumas (ir sąjungininkai) gali būti išmainyti į miglotus pažadus. Net ir neaiškus susitarimas gali lemti, kad JAV patydomis parems Rusijos interesus.

Vis tik atidėkime į šalį šias niūrias mintis ir pasvarstykime, kokie galėtų būti teigiami padariniai. Visų pirma – pasiūsta aiški žinia. Prezidentas Donaldas Trampas galėtų įtikinamai perspėti Vladimirą Putiną nesikišti į JAV kademencijos vidurio rinkimus ir pagrasinti daug griežtesnėmis sankcijomis. Kad ir kaip būtų ginčijamasi dėl Rusijos kišimosi į 2016-ųjų prezidento rinkimus, netgi uoliausi Trampo šalininkai nelinkę aktyviai palaikyti užsienio kišimosi į Amerikos politiką idėjos.

Trampas turėtų pabrėžti, kad nepaisant ginčų su sąjungininkais dėl prekybos arba išlaidų gynybai transatlantiniai ryšiai išlieka stiprūs. Galbūt Kremliaus taktika „skaldyk ir valdyk“ iki šiol būdavo veiksminga, bet ji turi savas ribas.

Tuo pačiu JAV lyderis turėtų pasakyti savo kolegai Rusijoje nebepuoselėti vilčių sudaryti didįjį sandorį – dėl Ukrainos arba ko nors kita. Sankcijos išliks, kol Krymas lieka okupuotas. Rusija privalo laikytis Minsko taikos susitarimų. Bet koks kitoks JAV ir Rusijos santykių gerinimas vyks lėtai, pradedant mažais žingsneliais ir pasitikėjimą stiprinančiomis priemonėmis. Šiuo atžvilgiu pasirinkimas – labai platus.

Be to, Trampas turėtų pamaloninti Putiną. Kad ir kokia būtų silpna ekonomikos, politikos ir socialiniu atžvilgiu, Rusija tebėra kriptografinė, kultūrinė, branduolinė, kosminė, sporto ir geografinė supervalstybė. Visose šiose srityse yra daug apie ką kalbėtis. Tarptautinėms deryboms dėl pasaulinio interneto valdymo reikia paskatos. Rusijos mažyčiam skaitmeninių paslaugų sektoriui būtų naudinga taisyklėmis pagrįsta tarptautinė tvarka. Trampas galėtų patikrinti, ar Putinui irgi yra neramu dėl Kinijos užmojų dominuoti internete. Derybos dėl skaitmeninių ginklų kontrolės galėtų atnešti naudos abiem pusėms – pavyzdžiui, susitarus dėl nesikišimo politikos priešraketinės gynybos arba ankstyvųjų perspėjimo sistemų srityse.

Kalbantis šia tema Trampas taip pat galėtų priminti Putinui,

nės nepraradusių žmonių). Pasak Seimo narės R. Juknevičienės, taip dar kartą buvo įrodyta tiesa, kad slaptas balsavimas dėl personalijų yra geriausias demokratijos išradimas – juk vargu, ar būtų išlikęs V. Semeška poste, jei balsavusiuosius būtų galėjęs kontroliuoti R. Karbauskis. O toks įspūdis, kai vieningu balsavimu priimami „valstiečių“ stumiami įstatymai, nesilaikant procedūrų ir teisinės viršenybės principų, susidaro.

Vis dėlto geriausiai Seimo darbe susiklosčiusią situaciją apibūdino TS-LKD atstovas Seime A. Kubilius socialiniame tinkle „Facebook“: „Rusai sako „Jėgos yra – proto nereikia“. R. Karbauskis yra šventai įsitikinęs šia taisykle: jeigu turi daugumą, tai nebereikia jokių Statuto ar Konstitucijos taisyklių, nebereikia jokios išminties, tereikia daugumos balsų. Nes pagal R. Karbauskį, pasirodo, yra tokia demokratijos rūšis: „daugumos demokratija“. Ne konstitucinė demokratija, ne liberali demokratija, ne krikščioniškoji demokratija, o - „daugumos demokratija“. Bet dauguma be Konstitucijos ir taisyklių yra ne demokratija, o daugumos diktatūra:

Kitas opozicijos atstovas Kęstutis Masiulis irgi atkreipė dėmesį, kad „valstiečiai žalieji“ baigiantis pavasario sesijai, „tiesiog versdamiesi kūlversčiais paskutinėmis sesijos dienomis siekia priimti štai ką: a) truks plyš iš VRK pašalinti „valstiečių“ juodus darbus demaskuojantį V. Semešką. Bet A. Širinskienės buldozeris užstrigo, nes slaptame balsavime už tai nebalsavo net pakankamas pačių valstiečių skaičius; b) skubiai prastumti pataisas, kurios uždraustų G. Paluckui ir V. Uspaskichui kandidatuoti į renkamus postus. Gal galėjo tą sąrašą taip ir pavadinti? Man tai jų negaila, bet visgi...; c) atimti iš parlamentinių partijų dalį finansavimo ir atiduoti jį G. Kirkilo atskilėliams ir N. Puteikio centristams. Laikinais klausimas užstrigo, nes buvo paprašyta ekspertinės išvados. Lukašenkėjimo tempas glumina.”

Na, kadangi Seimas pavasarinę sesiją baigė, lauksime kitokių politinių įvykių – juk negali būti, kad R. Karbauskio „valstiečiai“ vasarą panaudotų atostogoms, o ne opozicijos naikinimui.

Kęstutis Šilkūnas

kad Rusija kaip silpnesnė valstybė daugiausiai prarastų dėl ginklavimosi lenktynių ir gautų daugiausiai naudos iš atkurtų ginkluotės kontrolės susitarimų. Šie ryšiai per kelerius pastaruosius metus smarkiai susilpnėjo, ir dėl to daugiausiai kaltės tenka Rusijai. Kita vertus, jeigu JAV sugebėdavo kalbėtis apie branduolinį stabilumą su Leonido Brežnevo Kremliumi, tą patį jos gali daryti ir su triukšmingu Putino režimu.

Betarpiškas prioritetas būtų pastangos išvengti konfliktų – užtikrinti kariuomenės ryšių kanalais, kad Rusija ir Vakarai atsitiktinai nepradėtų šaudyti vieni į kitus. Ši strategija stebinančiai gerai veikė Sirijoje. Tokį patį metodą būtų galima pritaikyti Baltijos ir Juodojoje jūrose, kartu su skaidrumu organizuojant karines pratybas – tiek dėl jų dydžio, tiek dėl pobūdžio.

Dar viena naudinga tema būtų kosmoso saugumas. Bendra JAV ir Rusijos darbo grupė, įpareigota nagrinėti galimybes sunaikinti arba sugaudyti palydovus gadinančias kosmines šiukšles būtų puikus trofėjus, kurį būtų galima parsivežti iš šio viršūnių susitikimo.

Kalbant apie reikalus ant žemės, Trampas galėtų iššvalgyti Putino požiūrį į vis labiau militarizuojamą Arkties regioną. Jis galėtų atkreipti dėmesį, jog trumpalaikis Rusijos pranašumas Tolimojoje Šiaurėje neišsilaikytų, jeigu JAV (ir Kinija) nukreiptų ten dideles investicijas. Taigi, būtų geriau susitarti dėl tam tikrų taisyklių jau dabar negu galynėtis vėliau. Jis taip pat galėtų priminti Putinui, kad Rusijos kišimasis Vakarų Balkanuose yra žalingas ir beprasmis.

Vyšnaite ant torto galėtų tapti Trampo pareiškimas, kad Jungtinėse Valstijose reikėtų skatinti domėjimąsi Rusijos kultūra, ir pasiūlymas 2020-aisiais surengti visoje Amerikoje vyksiantį metų trukmės meno, baleto, literatūros ir muzikos festivalį. Tai sumaniai neutralizuotų Kremliaus pastangas demonizuoti Vakarus kaip rusofobijos kurstytojus. Be to, tai suteiktų galimybę spausti Putiną atšaukti absurdišką įstatymą dėl „užsienio agentų“, kvailai stabdantį pastangas supažindinti Rusiją su kitų šalių kultūra.

Tokia darbotvarkė neįbaugintų JAV sąjungininkų. Ji netgi gali atnešti kažką gera. Tačiau stebuklų tikėtis nevertėtų.

Edwardas Lucasas, Europos politikos analizės centro (CEPA) viceprezidentas.

PROF. V. LANDSBERGIS: NE PILIETYBĖ PARODO, KAS YRA TIKRAS LIETUVIS

Kai kas kritikuoja globalios Lietuvos idėją, bet tai – tikrovės pripažinimas: ten, kur esi tu, yra Lietuva, svarbu, kad ji tau rūpėtų, teigia prof. Vytautas Landsbergis Pasaulio lietuvių jaunimo susitikime ir pabrėžia, kaip svarbu iš naujo atrasti bendruomeniškumą. „Vis svajoju, kad broliškumas atgimtų ir kad ta banga nuvilnytų lyg per Dainų šventės chorų pasirodymą”, – kalba prof. V. Landsbergis.

Lietuva turi rūpėti kiekvienam asmeniškai

„Noriu pasveikinti susitikimo dalyvius ir atstovus. Lietuvai labai svarbus gyvybinis ryšys su pasauliniu lietuvių jaunimu. Tai yra mūsų dalis, mūsų pačių jaunimas ir tai, kad jūs esate čia atvažiavę, įrodo, kad jūs jaučiatės Lietuvos dalimi. Dabartis ir ateitis – mūsų rūpesčio objektas ir aš noriu tikėti, kad tai – bendro rūpesčio objektas. Ne tik tu, kurie gyvena ir dirba Lietuvoje, bet ir tu, kurie pasklidę pasaulyje”, – kalbą pradėjo prof. V. Landsbergis.

Anot jo, ne pilietybė ar kilmės dokumentai apibrėžia, ar tu esi lietuvis, svarbu, ar rūpiniesi Lietuvos praeitimi, dabartimi ir kokia bus jos ateitis: „Kai kas kritikuoja globalios Lietuvos idėją, bet tai – tikrovės pripažinimas. Lietuva labai plačiai pasklidusi, bet visur, kur esate jūs, yra Lietuva. Pačioje Lietuvoje daugeliui valstybė yra tik stebėjimo objektas, nebūtinai asmeninio rūpesčio dalykas. Noriu tikėti, kad jums Lietuva

rūpi ir yra svarbi iš tiesų.”

Kaip teigė Atkuriamojo Seimo pirmininkas, po 50 metų nelaisvės Lietuva liko labai žaizdota ir kai kuriuos įtikino, kad gal net ir baudžiauvoje gyventi būtų visai nieko, bet iš tiesų labai svarbu išlaikyti laisvės troškimą ir garbę. „Lietuvos žmonės turi norėti gyventi oriai. Garbė yra didelis dalykas. Per pastarąjį laiką buvo progų prisiminti, kaip Lietuva paskelbė nepriklausomybę. Vieni į tai žiūrėjo kaip į intrigą – kada sovietai pradės juos traukti, kiti jaudinosi ir bijojo, o jei kas ir atsitiks – kad tik nepakenktų bendram reikalui. Mes išlaikėme principinę vertybę ir neleidome paaugti mažos tautos neva dėl didesnių tikslų”, – pasakojo profesorius.

Tikisi naujojo sąjūdžio ir demokratijos erozijos pabaigos

Kaip pabrėžė prof. V. Landsbergis, šiais laikais Lietuvai trūksta buvusio brolystės jausmo ir meilės vienas kitam.

„Nepaprastas dalykas buvo Sąjūdžio metas, kai mes pasijutome broliais. Žmonės ėjo prieš tankus, ginklus, giedojo ir šaukė „Lietuva!”. Prieš juos stiklinėmis akimis stovėjo žudikai. Nebenorėjome šliaužioti ir prašyti malonės. Tas broliškas ryšys gerokai apmenko, bet prieš 30 metų noras gyventi kitaip buvo – taip yra todėl, nes stokojame meilės ir dažnai stokojame nuo vaikystės. Toks vaikas, augdamas su didele skriauda,

Kalba prof. V. Landsbergis.

E. Genio/LRT nuotr.

savaime keršija savo elgesiu ir būdu, nusiteikęs nepalankiai savo aplinkai. Vis svajoju, kad broliškumas atgimtų ir kad pagautų bangą lyg per Dainų šventės chorų pasirodymą”, – kalbėjo V. Landsbergis.

Pasak jo, šiuolaikinis mūsų priešas ir duobė – besaikis godulys, besireiškiantis abejingumu kitam, žiaurumu: „Kadangi gyvename demokratinėje santvarkoje, žmonės susitelkia pagal pažiūras, idėjas į tam tikrus darinius, pavadinimu partijos. Partijos įvairiai traktuojamos, bet politinės partijos neturi virsti gaujomis. Tai ne gaujų varžybos, o pažiūrų ir kelio ieškotojų varžybos. Dažnai gaujos apsimeta partijomis ir eina į valdžią. Ko?

Daug kam atrodo, kad tie, kas turi valdžią, turi pinigų, o jie – dar didesnę valdžią. Užburtas ratas pasidaro blogio

ratas, kuriame yra tik nuosmukio kelias. Tai – demokratijos erozija. Kai kas paprastai mano, kad demokratija – dauguma, o dauguma – demokratija ir ką nutaria dauguma, tas yra tvarkoje. Demokratijos tėvynė Graikija kažkada labai demokratiškai nuteisė mirti Sokratą, išmintingiausią pasaulio žmogų, nes jis mokė jaunimą kritiškai galvoti.”

Papuvusias vietas kviečia tvarkyti per rinkimus

Prof. V. Landsbergis kvietė pasaulio jaunimą nebūti apolitiškiems ir dalyvauti svarbiausiuose Lietuvos politikos įvykiuose.

„Lietuvoje kai kurie dalykai papuvę, kam negalima nuolaidžiauti. Jaunimas turi idealizmo ir nori, kad būtų kitaip, tad jie neturi bėgti iš pažeistos Lietuvos, turi už ją kovoti. Pakovokite už geresnę Lietuvą. Ryšys su Lietuva nėra apie gintaro pakabuką – labai nedidelė pareiga yra truputis rūpesčio, kai būna rinkimai ir pabūti piliečiu, kai vyksta rinkimai”, – ragina profesorius.

Profesorius įsitikinęs, kad galime papeikti valstybės santvarką, bet mes negalime numoti į ją ranka, turime patys imti ir taisyti. „Tikslas yra toks, kad ta santvarka skatintų sąžiningą darbininką ir neskatinę vagies. Dar yra manančių, kad vogti yra norma, svarbu, kad nepagautų. Norėtusi gyventi kitaip”, – kalbėjo V. Landsbergis.

Reikalavo skaidrumo iš PLJS

Prieš porą dienų paaškęjus, kad Pasaulio lietuvių jaunimo susitikimo organizatoriai to paties pavadinimo sąjungai nepateikia renginio finansavimo ataskaitos ir apskritai nelabai turi kažką bendro, prof. V. Landsbergis paskatino imtis priemonių ir praskaidrinti situaciją.

„Daug kas manė, kad šis renginys yra Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos renginys. Pasirodo, kad yra visiškai kitaip – sąjunga atsiriboja, renginį daro ir pinigų susirenka kita organizacija – Pasaulio lietuvių jaunimo susitikimas. Tai yra antrinė organizacija, kuri neatsiskaito sąjungai, net ir valstybės kontrolei neatsiskaito, to negali patikrinti.

Kyla klausimas, kas tas PLJS – sąjunga, susitikimas, sąskrydis, sambūris? Vanduo drumstas... Kad taip neatrodytų, jūs užduotis turėtumėte būti praskaidrinti šią situaciją – kas čia vyksta ir kas ką daro – kas surenka pinigus, kas ką leidžia ir kam atsiskaito. Matote, jei taip vyks ir vietoje vienos organizacijos pasidarys dvi ar trys – kad trys organizacijos liktų. Alternatyvi organizacija būna kuriama tam, kad būtų sugriauta pirminė organizacija. Jei numosite ranka, tai jūs beveik padėsite priešams – nenumokite ranka ir žūrėkite, kad šitas dalykas susitvarkytų”, – kalbėjo prof. V. Landsbergis.

Pasaulio lietuvių jaunimo susitikime.

Organizatorių nuotr.

A. RAMANAUSKAS-VANAGAS SKELBIAMAS ALYTAUS RAJONO GARBĖS PILIEČIU

Minint Valstybės dieną, liepos 6 d. partizanų vadui Adolfui Ramanauskui-Vanagai po mirties bus suteiktas Alytaus rajono garbės piliečio vardas.

Iškilmingoje ceremonijoje Dauguose A. Ramanausko-Vanago artimiesiems bus iškilmingai įteiktas Alytaus rajono garbės piliečio ženklas, miniatiūra ir liudijimas.

„A. Ramanausko-Vanago nuopelnai Lietuvos valstybei neabejotinai svarbūs. Didžioji jo veiklos dalis siejasi su Alytaus rajono teritorija. Simboliška ir tai, kad šiais Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečio metais sukanka 100 metų nuo šio didžiavio gimimo”, – teigia Alytaus rajono savivaldybės meras Algirdas

Vrubliauskas.

Rajono taryba garbės piliečio vardą partizanų vadui birželio pabaigoje nusprendė skirti už nuopelnus Lietuvos valstybei.

A. Ramanauskas gimė 1918 m. kovo 6 dieną Niu Britene (JAV) lietuvių šeimoje, kuri vėliau grįžo į Lietuvą. Adolfas Ramanauskas-

Vanagas buvo mokytojas. Sovietams okupavus Lietuvą, įsijungė į partizaninę kovą už Lietuvos nepriklausomybę, tapo vienu iškiliausių partizanų vadų, jam buvo suteiktas brigados generolo laipsnis.

A. Ramanauskas-Vanagas vadovavo Dzūkijos partizanams, 1949 metais su kitais partizanų vadais jis pasirašė Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio deklaraciją. Ginkluota kova dėl Lietuvos nepri-

klausomybės atkūrimo vyko nuo 1944 iki 1953 metų. A. Ramanauskas-Vanagas buvo suimtas 1956 metais, sovietų žiauriai kankintas, o kitais metais jam įvykdyta mirties bausmė.

Birželį Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro ir Vilniaus universiteto tyrėjai pranešė Vilniaus Našlaičių kapinėse radę A. Ramanausko-Vanago palaikus.

LRT

VALSTYBINIAI APDOVANOJIMAI – MEDIKAMS, MENININKAMS, KARIAMS

Vilnius, liepos 6 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė Liepos 6-ąją, Valstybės dieną, už nuopelnus Lietuvos Respublikai ir už Lietuvos vardo garsinimą pasaulyje apdovanojo mūsų šalies ir užsienio valstybių piliečius.

„Šią dieną, labiausiai norisi pabrėžti tai, kas jau nuveikta, ir padėkoti visiems, kurie iš širdies dirba Lietuvai. Tiems, kurių pilietiškumas – ne poza ir ne tušti žodžiai, kuriems ši šalis – svarbiausia pasaulyje. Jūsų dėka Lietuva per mažiau nei tris dešimtis metų nuėjo tokį valstybingumo kelią ir šiandien drąsiai lygiuojasi su daugeliu Europos ir kitų pasaulio valstybių, su kuriomis mus sieja tvirti draugystės ryšiai”, – teikdama valstybės ordinus ir medalius sakė šalies vadovė.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Didysis kryžius skirtas Kauno „Žalgirio” krepšinio klubo treneriui ir ilgamečiam Lietuvos vyrų rinktinės nariui **Šarūnui Jasikevičiui**. Buvusiam Jungtinių Amerikos Valstijų viceprezidentui, Lietuvos saugumo stiprintojui ir aktyviam energetinio saugumo Lietuvoje siekėjui **Josephui Robinette’ui Bidenui** bei JAV kongreso senatoriui, aktyviam demokratijos ir saugumo Baltijos valstybėse rėmėjui **Johnui Sidney McCainui** skirti Ordino „Už nuopelnus Lietuvai” Komandoro didieji kryžiai.

Ordino „Už nuopelnus Lietuvai” Komandoro didžiuoju kryžiumi apdovanotos pianistė, muzikos pedagogė, kultūros veikėja, aktyvi lietuvių kultūros propaguotoja pasaulyje, profesorė **Mūza Rubackytė-Golay** ir teatrologė, istorinės atminties

ir tolerancijos vertybių puoselėtoja **Irena Veisaitė**.

Moldovos Respublikos atstovas Venecijos komisijoje, buvęs šios šalies Konstitucinio Teismo pirmininkas **Alexandras Tanase** apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžiumi, o buvęs antisovietinės ir antinacinės rezistencijos dalyvis, tremtinys **Ričardas Bernardas Nakas** bei buvęs Algimanto apygardos partizanų Žaliosios rinktinės vadas **Jonas Vytautas Česnakavičius-Valas**, Daujotas po mirties apdovanoti Vyčio Kryžiaus ordino Karininko kryžiumi.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžius įteiktas Vadovybės apsaugos departamento direktoriui, vidaus tarnybos generolui **Rymantui Mockevičiui** ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkui, profesoriui **Rimvydui Norkui**.

Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovei Lietuvoje, aktyviai pasaulio lietuvių vienybės puoselėtojai **Vidai Juliai Bandis**, buvusiam ilgamečiam CERN generaliniam direktoriui, padėjusiam Lietuvai tapti CERN asocijuotąja nare, **Rolfui-Dieteriui Hellmutui Heueriui** ir vertėjui, pirmųjų žodynų Lietuvoje ispanų ir lietuvių, italų ir lietuvių bei lietuvių ir prancūzų kalbų mokyklinio žodyno autoriui **Vladui Petrauskui** įteikti ordino „Už nuopelnus Lietuvai” Karininko kryžiai.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiais apdovanoti gydytojai **Vincas Abalikšta**, **Jūratė Barysienė** ir **Gediminas Kundrotas**, **Vaidotas Urbonas** ir

Vyčio Kryžiaus ordino medalis įteiktas Onai Veličkaitei-Mėtai – buvusiai Dainavos apygardos partizanų ryšininkei ir rėmėjai, tremtinei. *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus*

Eugenija Reinikovienė. Ordino „Už nuopelnus Lietuvai” Riterio kryžius įteiktas Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui skirto koncerto „Gloria Lietuvai” idėjos autoriui, režisieriui **Daliui Abariui**, etnologei **Elenai Bradūnaitei-Aglinskienei**, operos solistei **Asmik Grigorian**, paramos vaikams centro įkūrėjai, psichologei **Aušrai Kurienei**, muzikologui ir filologui **Vitezslavui Mikešui**, istorikui, ilgamečiam partizanų palaikų užkasimo vietų paieškų organizatoriui ir Lietuvos partizanų vado A. Ramanausko-Vanago palaikų užkasimo vietos iniciatoriui **Eugenijui Peikšteniui**, aktyviam Lietuvos ir Ukrainos dvišalių politinių ir kultūrinių ryšių plėtros puoselėtoju, Krymo totorių Medžliso pirmininko pavaduotojui **Ilmi Umerovui**, aktyviam Lietuvos socialinių projektų dalyviui **Tadui Arvydui Vizgirdai**, pianistui, kompozitoriui ir pedagogui **Michel**

Jean-Jacques Sogny.

Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų Juozo Vitkaus inžinerijos bataliono Sprogmenų neutralizavimo kuopos vadas, kapitonas **Nerijus Alekna** ir buvusi Dainavos apygardos partizanų ryšininkė ir rėmėja, tremtinė **Ona Veličkaite-Mėta** apdovanoti Vyčio Kryžiaus ordino medaliu.

Už indėlį kovoje su priešiška propaganda apdovanotas žurnalistas **Vaidotas Beniušis**, tinklaraštininkas **Ričardas Savukynas**, už pilietiškumo skatinimą ir pilietinės visuomenės stiprinimą žurnalistai **Ernestas Alesinas** ir **Renata Vidtman**. Jiems įteiktas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino medalis. Šį apdovanojimą taip pat gavo istorikė **Vida Girininkienė**, dirigentas, choro „Viva Voce” vadovas **Raimondas Katinas**, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Aviacijos vady-

bos orlaivio vadas **Gintaras Jankūnas** ir žurnalistė, svariai prisidedanti prie skaidresnės ir teisingesnės valstybės kūrimo, kovos su korupcija ir pilietinės savimonės stiprinimo, **Jūratė Damulytė-Semėnienė**.

Ugniagesys, gelbėtojas, Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio proga per 102 dienas nubėgęs 8000 km **Aidas Ardzijauskas** apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai” medaliu. Šis apdovanojimas įteiktas ir Vilniaus tarptautinio kino festivalio „Kino pavasaris” iniciatorei **Vidai Ramaškienei** bei tradicinio lietuvių folkloro puoselėtojai **Aldonai Ragevičienei**.

Už drąsą, sumanumą ir ryžtą gelbstint žūvančius žmones, nepaisant pavojaus savo gyvybei Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiumi Prezidentė apdovanojo 6 asmenis.

Iš viso liepos 6 d. Prezidentė apdovanojo 57 asmenis.

Prezidentės spaudos tarnyba

LIETUVOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTRAS R. KAROBLIS:

„VALSTYBĘ KURIA JOS ŽMONĖS – GARBINGAI TĘSKIME MINDAUGO PRADĖTĄ DARBĄ”

„Valstybę kuria jos žmonės, tad karaliaus Mindaugo karūnavimo – Valstybės dieną švenčiame visų mūsų indėlį į Lietuvos gerovės kūrimą. Jokia valstybė ar demokratija nebus įgali, o laisvė – tvirta, jei jos piliečiai bus pasyvūs ir abejingi, tad garbingai tęskime Mindaugo pradėtą darbą”, – sako Lietuvos krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis, kuris dalyvavo liepos 6 d., Valstybės – Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dienai skirtoje Valstybės vėliavų pakėlimo ceremonijoje Simono Daukanto aikštėje Vilniuje bei kituose renginiuose.

12.00 val. vėliavas Simono

Daukanto aikštėje iškėlė Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopos kariai, reprezentuojantys Lietuvos kariuomenės Sausumos, Karinės oro ir jūrų pajėgas, sargyboje stovėjo kariai su XIV a. apranga ir ginkluote. Kartu grojo Lietuvos kariuomenės orkestras, pirmą kartą pasipuošęs atkurtomis istorinėmis Lietuvos didžiosios kunigaikštystės XVIII a. pėsčiosios gvardijos regimento uniformomis. Tuo pačiu metu Kaune vyko Vyčio Kryžiaus ordino vėliavos pakėlimo ceremonija Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje.

Lietuvą su Valstybės diena pasveikino NATO sąjungini-

ninkai oro pajėgų naikintuvų skrydžiu – šiuo metu NATO oro policijos misiją Baltijos šalyse vykdančios Portugalijos ir Ispanijos karinių oro pajėgų naikintuvai „F-16” ir „Eurofighter Typhoon”.

Taip pat nuaidėjo trys senovinio pabūklo salvės dedikuotos Karaliui Mindaugui, Lietuvos valstybei ir Lietuvos žmonėms. Salves atliko Kauno karo istorijos klubo prie Vytauto Didžiojo karo muziejaus nariai originalia XVIII amžiaus patranka.

Iš Simono Daukanto aikštės kartu buvo išlydėti ir dviračio žygio aplink Lietuvą su istorinėmis vėliavomis dalyviai. Jie Lietuvos perimetru

per 24 d, liepos 6-29 d. planuoja apvažiuoti visą Lietuvą. Šį žygį organizuoja Lietuvos karių asociacijos Keliautojų klubas minėdamas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šimtmetį.

Liepos 6 d., 12.30 val. Vilniaus Arkikatedroje bazilikoje buvo laikomos šv. Mišios.

Iš karto po vidudienio, 12.15 val. vilniečius ir miesto svečius Vinco Kudirkos aikštėje džiugino Nyderlandų karališkasis kariuomenės orkestras, pasipuošęs XIX a. istorine grenadierių uniforma. Nuo 12.45 val. orkestrantai Gedimino prospektu žygiavo į Simono Daukanto aikštę.

Čia 13.00 val. Lietuvos kariuomenės ir Nyderlandų karališkasis kariuomenės orkestrai surengė bendrą koncertą „Istorija muzikos garsuose”. Specialią parodomąją programą demonstravo ir Garbės sargybos kariai.

Valstybės dienos skirtuose renginiuose kartu dalyvavo Krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos kariuomenės vadovybė, kariai kvietė kartu jungtis prie devynerių metus augintos ir puoselėtos „Tautiškos giesmės aplink pasaulį” iniciatyvos ir liepos 6-ąją 21.00 val. sugiedoti Lietuvos himną „Tautišką giesmę”.

LR KAM

VISUOMENĖ – VALSTYBEI, VALDŽIA – SAU

Birželio sukilimo visuomeninio minėjimo prie LR Seimo organizatoriai ir dalyviai 2017 m. birželio 23 d. kreipėsi į Prezidentę, Seimo Pirmininką Ministrą Pirmininką ir Seimo narius, ragindami 1941 m. birželio 23 d. dokumentą „NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO DEKLARAVIMAS“ pripažinti teisės aktu.

Kreipimosi tekstą pateikiame išties:

„Kiekvieno žmogaus gyvenime būna valandų, o kartais tik akimirų, kuomet tenka priimti svarbius ir lemiamus sprendimus, nuo kurių priklauso ne tik jo, bet ir daugelio kitų žmonių ar net valstybių likimai. Sprendimus, kurie įtakoja kiekvieno iš mūsų tolimesnį gyvenimą, jo kokybę, vertę ir sąžinę. Sprendimus, nuo kurių priklauso mūsų ir vėlesnių kartų galimybė gyventi laisviems.

Amžių tėkmėje Lietuva eidama per okupacijų, priespaudos, karų ir sukilimų ugnį, išmoko vertinti Laisvę ir suprato, kokia brangia kaina ji perkama... Todėl kiekvienas bandymas ją atsikovoti iš okupanto ir pavergejo privalo būti gerbtinas.

Šiomet birželio 23 d. Lietuva minės 76-ąsias 1941 m. Birželio sukilimo metines. Sukilimo, tapusio paskata antrosios bolševikinės okupacijos metais įsižiebtai ir suliepsnoti eilei išsivadavimo kovų bei akcijų, kurios tęsėsi iki pat 1991 m. sausio tryliktosios nakties. Nakties, po kurios pradėjo aušti ilgai lauktas Laisvės rytas...

Tokio ryto, galbūt Aukščiausiojo valia, tuomet simboliškai sutapusio su brėkstančia ilgiausia metų diena, Lietuva laukė nuo pat 1940 m. vasaros. Tos vasaros, kuomet išduota savo politikų, valdžios ir aukščiausių kariuomenės vadų, buvo išniekinta ir brutaliai išprievartauta iš Rytų plūstančių, kraupiai raudonų, sulaukėjusių ordų bei jiems parsiadavusių mūsų tautiečių.

Tos, 1941 m. birželio 22–28

sukilimo dienos, veržlių vasaros audros viesulu nuvilnijusiu per visą Lietuvą, tapo vienu iš svarbiausių mūsų tautos dvidešimtojo amžiaus Laisvės kovų proveržių, įvairiusi siaubą paniškai bėgančiai bolševikinio okupanto kariuomenei bei okupacinės valdžios pakalikams ir tuo pačiu išsaugojusiai nuo beatodairiško plėšimo bei sugriovimo Kauno, Vilniaus, taip pat kitus Lietuvos miestus su jų istoriniu bei kultūriniu paveldu. Išsaugojusiu, dviejų tūkstančių Lietuvos vaikinių ir merginų gyvybės kaina... Mūsų pareiga tai prisiminti ir gerbti!

1941 m. Birželio sukilimas išskirtinis tuo, jog pati jo esmė, o kartu ir visi, tiek gyvi, tiek kritę jo didvyriai ištisus dešimtmečius buvo šmeižiami ir menkinami antrąja raudono potvynio banga į Lietuvą sugrįžusių okupantų bei jų propaganda įtikėjusiųjų. Nors šis sukilimas tęsėsi tik septynias

Prie mikrofono profesorius Vytautas Landsbergis.

birželio dienas su vieninteliu tikslu - atstatyti Lietuvos nepriklausomybę, jo dalyviams buvo ir deja, tebėra raudonojo šleifo įtakota propaganda, melu bei pastangomis klijuojamos žydšaudžių, teroristų ir panašios etiketės.

Tarpukario Lietuvos žmonės ištisus dvidešimt du metus (1918–1940) savitarpio pagarbėje gyveno, dirbo ir puikiai sutarė su šalia gyvenančiais kitataučiais jos piliečiais. 1941 m. Birželio sukilimas nebuvo

Kalba renginio vedėjas Kęstutis Balčiūnas.

karas prieš juos!

Pasibaigus sukilimui ir birželio 28-ąją sukilėliams padėjus (Ne sudėjus! Jų dar prirėiks pokario partizaninėje Laisvės kovoje!..) ginklus, sukilimas, kaip karinis struktūrinis vienetas, nėra ir negali būti atsakingas už

bės asmenų... Besitraukiančių NKVD'istų nukapotomis galūnėmis kankinančiai mirčiai pasmerktą žemaičių ūkininko šeimą, nepagailint net mažamečių vaikų, Kvėdarnos apylinkėje už tai, jog tą lemtingą rytą išskalbusi, lauke padžiaustė baltą patalynę... Bukaproitis NKVD'istų vadas tai palaikė pasidavimo vokiečiams ženklu... Bent trumpam save įsivaizduokime tos šeimos tėvo, brolio ar sūnaus vietoje... O tokių budelių NKVD tardytojų sąrašuose netrūko nei lietuviškų, nei rusiškų, nei žydiškų, nei lenkiškų pavardžių. Išgamos ir niekšai tautybės neturi! O sukilimai nevyksta be priežasties... Tai įvertinkime ir supraskime!

Tik mums patiems lemta apsispręsti, kas brangu ir ar turime gerbti tas vertybes, už kurias kovojo ir padėjo galvas mūsų tėvai bei protėviai.

Vertybes, kurių visuma yra mūsų Laisvė, mūsų teisė kalbėti gimtąja kalba, pasaulio žemėlapyje surasti laisvą ir nepriklausomą šalį, mūsų Tėvynę Lietuvą ir savo vardus rašyti lietuviškai!

2015 ir 2016 metais Lietuvos baikerių kongreso, 2016-tais, dar ir Krikščionių motociklininkų sąjungos atstovai iš Kauno vežė bendrai su Lietuvos laisvės kovotojų sąjunga pasirašytą Kreipimąsi, reikalaujantį Lietuvos laikinosios Vyriausybės paskelbtą 1941-06-23 dokumentą „Nepriklausomybės atstatymo deklaravimas“ pripažinti Lietuvos Respublikos teisės aktu ir jį įteikė LR Prezidentei bei Seimo Pirmininkei. Deja, keliems susireikšminusiems Seimo nariams, kurių tarpe yra įmetėjusių, tačiau iki šiol daktarinės disertacijos taip ir nesugebėjusių apginti „Taikosios istorijos“ propaguotojų, pasiūlius eilę įvairiausių absurdiškų pataisų, dokumento svarstymas LR Seime įstrigęs iki šiol. Verta paminėti, jog tokie, dargi svarbiems Seimo komitetams priklausantys istorikai siūlė

teikti rezoliuciją, kurioje turėjo būti įrašytas kaltinimas sukilėliams, jog šie, esą, nesugebėjo sustabdyti Lietuvoje vokiečių vykdyto holokausto!. Nebūtų nuostabu, jog ateityje iš tų pačių Seimo narių – istorikų išgirstume naują kaltinimą 1941 m. birželio sukilėliams, kad jie neužkirto kelio Antrajam pasauliniam karui! Apie kokią taip mąstančio Seimo nario kompetenciją ir intelektą apskritai dar galima kalbėti?!..

Tikime ir laukiame, jog šis naujai išrinktas Seimas pagaliau ryžtingai padarys tai, ką vardan pagarbos kritusiems už Laisvę turėjo padaryti anksčiau!

Neabejotina, jog anksčiau ar vėliau šis dokumentas taps teisės aktu. Sveikintume, jeigu tai atliktų kilnaus tikslo vedamas šis Seimas”.

Deja, nei 2015 m. gegužės 22 d. LR Seimo Kovo 11-osios Akto salėje įvykusi konferencija, kurioje dalyvavo ir už DEKLARACIJOS įteisinimą Valstybės aktu balsavo Nevyriausybinių organizacijų, padedančių stiprinti Lietuvos valstybės gynybinius pajėgumus, asociacijos (26 organizacijos), Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga bei sovietiniuose gulaguose kentėjusiųjų organizacijų atstovai, nei šis kreipimasis jokio atgarsio nesulaukė.

Birželio sukilimas yra įtrauktas į Valstybės minėtinų dienų sąrašą, visuomenė ją iškilmingai mini, valdžios – ne. Ir šiomet Birželio 23-oji Seime nebuvo minima, ją minėjo visuomenė prie Seimo Nepriklausomybės ir Lukiškių aikštėse. Į organizatorių kvietimą išeiti į aikštę ir paminėti sukilimą atsilipė tik penki Seimo nariai, neprikėlė jų iš šiltų kėdžių net 60-ties užvestų motociklų motorų priminimas.

Belioka konstatuoti, kad aukščiausios Valstybės valdžios, nepaisydamos visuomenės nuomonės dirba sau, kaip patiriame iš žiniasklaidos, sprendžia savo kišenių bei kosmetikos lygio reikaliukus, o valstybei dirba visuomenė. Antai daugybė litų ir eurų iššvaistyti konkursams Lukiškių aikštei, o memorialą per amžius kovojusiems ir žuvusiems, nepaisant valdžių trikdžių, kuria ir įgyvendina visuomenė. Daugiausia paminklų nepriklausomybės kovų vietose pastatė ne Valstybė, o patriotiškai nusiteikusi Lietuvos pilietinė visuomenė.

Lietuvos laisvės kovotojai linki Seimui atsikvošėti, paskelbti DEKLARACIJĄ valstybės teisės aktu, Sukilimą 2019 metais minėti drauge su visuomene.

Algimantas Zolubas

Garbės sargyboje LLKS nariai-šauliai.

Š. Valentinavičiaus ir J. Česnavičiaus nuotraukos.

LINKSMAS RENGINYS

Prelegentė Karin Shuey pasakė kalbą apie organizacijos veiklą.
A.V. Matulionio nuotr.

SEIMO PIRMININKAS SUSITIKO SU VIETOS LIETUVIŲ BENDRUOMENE

Birželio 25 d. Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas Prof. Viktoras Pranckietis Lietuvos ambasadoje JAV susitiko su Vašingtono, Baltimorės ir šių miestų apylinkėse gyvenančiais lietuviais. Susitikime taip pat dalyvavo Seimo Užsienio reikalų komiteto Transatlantinių santykių santykių ir demokratinės plėtros pakomitečio pirmininkas Žygimantas Pavilionis.

Susitikimo metu Viktoras Pranckietis pristatė politines aktualijas Lietuvoje, atsakė į ambasadoje susirinkusių JAV lietuvių klausimus. Vakaro svečiai domėjosi dvigubos pilietybės, istorinės atminties, sugrįžimo į Lietuvą ir verslo galimybių Lietuvoje klausimais.

Pasinaudodamas proga, Seimo Pirmininkas pakvietė JAV lietuvius kartu su viso pasaulio lietuviais liepos 6 d. Vašingtone giedoti Lietuvos himną ir įteikė simbolinę dovaną - odos dirbinį su „Tautiška giesmė”.

LR URM

BALTIŠKOS JONINIŲ TRADICIJOS VAŠINGTONO CENTRE

Lietuvai, Latvijai ir Estijai švenčiant valstybingumo atkūrimo šimtmečius, Baltijos šalių vienybė Jungtinėse Amerikos Valstijose ypač ryški: nuo bendrų Amerikos lietuvių, latvių ir

estų bendruomenių renginių, Baltijos šalių ir JAV viršūnių susitikimo ir užsienio reikalų ministrų vizitų iki nuolatinio Baltijos šalių ambasadų bendradarbiavimo Vašingtone.

Š. m. birželio 24 d. 1:00 v. po p., Klivlando apylinkės estų bendruomenė susirinko Estijos kultūros darželyje, kuris yra Rockefeller Park įvairių tautybių kultūros darželių dalis, atšvęsti Estijos kultūros darželio įkūrimo 52-ąsias metines. Nors Klivlando estų skaičius yra smarkiai sumažėjęs, šventėje dalyvavo apie 50 asmenų, norėjusių prisiminti ir atšvęsti praeityje nuveiktus darbus. Sugiedojus JAV himną, Toomas Tubalkain pasveikinus atvykusius ir Trina Pirn sukalbėjus maldą, T. Tubalkain pakvietė prie mikrofono šios šventės prelegentę, Estonian American National Council (Estijos - Amerikos tautų tarybos) direktorę Karin Shuey. Ji įdomioje 24 minučių kalboje supažindino dalyvius su šios organizacijos veikla ir

Programos viršelįs.
A.V. Matulionio nuotr.

tikslais, patarė, kur ir kaip kreiptis ieškant Estijai pašalpos, kvietė tapti šios organizacijos nariais, primindama, kad visiems kartu dirbant galima daug nuveikti. Kalbai pasibaigus, mergaitės padė-

jo gėlių vazą prie darželio paminklo. Buvo sugiedotas Estijos himnas ir visi svečiai pakviesti pasivaišinti vaisiais, pyragais, šaltais gėrimais ir pabendrauti.

Algirdas V. Matulionis

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas Prof. Viktoras Pranckietis Lietuvos ambasadoje JAV. **LR URM**

Vašingtoniečiams ir miesto svečiams čia reziduojančios Lietuvos, Latvijos ir Estijos ambasados Vašingtono miesto centre, Dupont Circle parke 2018 m. birželio 23-ąją dieną pasiūlė įvairiausių Vidurvasario tradicijų, liaudies šokių, folkloro, pasakojo šalių istorijas, pristatė paveldą ir turizmo galimybes.

Kelis dešimtmečius gyvuojanti tautinių šokių grupė „Malūnas” iš Baltimorės šokėjų, išvykusių į Lietuvos

dainų iš šokių šventę, „trūku-mą” kompensavo į savo šokių ratą įtraukdama Vidurvasario šventės lankytojus, o folkloro ansamblis „Jorė” vašingtoniečius žavėjo tradicinėmis Joninių dainomis ir kvietė mokytis sutartinių.

Prognozuojamas lietus lankytojų neatbaidė. Per keturias valandas renginyje apsilankė beveik 5000 lankytojų. Ambasadų komandos skaičiavo, kad su Joninių vainikais padaryta daugiau nei 10000 nuotraukų.

LR URM

UNESCO PAVELDO SĄRAŠE – 20 NAUJŲ OBJEKTŲ

Senovinis Kalhato miestas,

AFP/Scanpix nuotr.

Nuo romaninės architektūros Vokietijoje ir industrinio miesto Italijoje iki budistų vienuolynų Pietų Korėjoje ir žmogaus nepaliestų gamtos kampelių Kinijoje – UNESCO pasaulio paveldo sąrašas buvo papildytas 20 naujų objektų. 5 iš jų LRT.lt portalo skaitytojai gali pamatyti Europoje.

Bahreino sostinėje Manamoje birželio 24–liepos 4 dienomis vyko 42-oji UNESCO pasaulio paveldo komiteto sesija, kurios metu nauji objektai ir buvo įtraukti. 13 objektų ar vietovių buvo įrašyti į kultūros paveldo kategoriją, tarp jų – inuitų medžioklės plotai Grenlandijoje, senovinis Kalhato miestas Omano Sultonate, megalitinės struktūros Turkijoje, Farso provincijos archeologinės vietovės Irane ir kt. Sąrašą papildė 4 gamtos vietovės ir 3 mišrią vertę turinčios vietovės. Papildžius UNESCO sąrašą dabar jame yra 1092 objektai 167 šalyse.

Nauji UNESCO paveldo sąrašo objektai ir vietovės Europoje
Naumburgo katedra, Vokietija. 1028 m. pradėta statyti Naumburgo katedra (Saksonijos-Anhalto žemė) yra išskirtinis viduramžių meno ir architektūros pavyzdys. Jos romaninis planas ir du gotikiniai chorai liudija stilistinį perėjimą iš vėlyvosios romanikos į ankstyvąją gotiką. XIII a. vakariniame chore stovi 12 natūralaus dydžio skulptūrų, vaizduojančių katedros mecenatus. Katedra

priklauso turistiniam maršrutui „Romaninis kelias Saksonijos-Anhalto žemėje“.

Medina Azahara, Ispanija. Archeologinė vietovė yra Pietų Ispanijoje, Kordobos priemiestyje. Joje galima išvysti X a. viduryje Umajadų dinastijos pastatyto Medina Azahara miesto liekanas (musulmoniškosios Ispanijos de facto sostinė). Medina Azahara buvo nuikota civilinio karo metu XI a., miesto liekanos buvo pamirštos beveik tūkstantį metų, iki kol archeologai jas atrado praeitame šimtmetyje. Archeologinį kompleksą sudaro išlikę kelių, tiltų, vandentiekio sistemos, pastatų, kasdienio naudojimo daiktų, puošybos elementų fragmentai, kurie liudija išnykusios Al-Andalus kultūros turtingumą.

Industrinis Ivėrės miestas, Italija. Pjemonto regione XX a. iškilo industrinis Ivėrės miestas, tapęs pagrindine „Olivetti“ (rašomosios mašinėlės, skaičiavimo mašinėlės, fakso aparatai, kompiuteriai ir pan.) įmonės gamybinio komplekso vieta. Kompleksą sudaro ne tik fabrikas ir administracijos pastatas, bet ir socialinės paskirties, gyvenamieji namai. Industrinis miestas buvo suprojektuotas ir pastatytas 1930–1960 m. ir atspindi „Bendruomenės judėjimo“ (it. Movimento Comunità) idėjas. Jame atsispindi industrinės gamybos ir architektūros sintezė.

Chaîne des Puys, Prancūzija. Chaîne des Puys, dar žinoma kaip Monts Dômes, yra 30 km ilgio kalna-

gūbris centrinėje Prancūzijoje. Čia stūkso 48 kūgio formos krateriai, sustingusios lavos kupolai ir kiti geologiniai dariniai. Teigiama, kad vietovė susiformavo prieš 35 mln. metų kartu su Alpių kalnais. Chaîne des Puys reikšminga ir vulkanologijos istorijai – ją XIX a. pr. tyrinėjo anglų geologas G. J. Poulett-Scrope.

Hedeby ir Danevirke kompleksas, Vokietija. Hedeby yra vienas svarbiausių vikingų epochos archeologinių kompleksų – buvęs prekybinis miestas Jutlandijos pusiasalyje, danų ir švedų valdų pasienyje. Miestas jungė Vakarų Europą su Skandinavija, Šiaurės ir Baltijos jūras prekybiniais ryšiais. Hedeby rasta gatvių, pastatų, kapinių ir VIII–XI a. uosto liekanų. Archeologiniai radiniai leido gan tiksliai atkurti ekonominį ir socialinį Europos vaizdą Vikingų eros metu. Kartu su Hedeby į UNESCO saugomą kompleksą pateko ir Danevirke – 30 km ilgio gynybinė siena, pastatyta V a. pr. Kr. Ją pastatė danai, siekdami apsisaugoti nuo frankų genčių.

Nauji UNESCO paveldo sąrašo objektai ir vietovės už Europos ribų
Senovinis Kalhato miestas, Omano Sultonatas. Senovinio miesto liekanos yra rytiniame Omano Sultonato krante. Miesto liekanas supa dviguba gynybinė siena, šalia yra ir nekropolis. Miestas vystėsi XI–XV a. kaip pagrindinis rytinės pakrantės uostas, per kurį vyko prekyba tarp rytinės Arabijos pusiasalio dalies ir Rytų Afrikos, Indijos, Kinijos ir Pietryčių Azijos. Vienas garsiausių geografo Ibn Battuta rašė, kad „Kalhate yra puikūs turgūs ir nuostabaus grožio mečetės“.

Krikščionių bendruomenių Nagasakio regione paveldas, Japonija. Persekiojimus

PASKELBTA
POPIEŽIAUS PRANCIŠKAUS VIZITO
LIETUVOJE PROGRAMA

Šventasis Tėvas popiežius Pranciškus 2018 m. rugsėjo 22–25 d. su apaštalinio vizito lankys tris Baltijos šalis: Lietuvą, Latviją ir Estiją. Susitikti su popiežiumi Lietuvoje bus galima rugsėjo 22–23 d. Vilniuje ir Kaune. Šventojo Sosto spaudos salė skelbia vizito programą.

Šeštadienis, rugsėjo 22 d.
ROMA–VILNIUS

7.30 val.

Išvykimas lėktuvu iš Romos Fjumičino oro uosto į Vilnių

11.30 val.

Atvykimas į Vilniaus tarptautinį oro uostą

PASISVEIKINIMO CEREMONIJA

MANDAGUMO VIZITAS PAS PREZIDENTĘ Prezidento rūmuose

SUSITIKIMAS SU VALDŽIOS IR VISUOMENĖS ATSTOVAIS, DIPLOMATINIO KORPUSO NARIAIS S. Daukanto aikštėje

16.30 val.

AUŠROS VARTŲ ŠVČ. MERGELĖS MARIJOS, GAILESTINGUMO MOTINOS, KOPLYČIOS LANKYMAS

SUSITIKIMAS SU JAUNIMU Katedros aikštėje

Apsilankymas Vilniaus Šv. vysk. Stanislovo ir šv. Vladislovo arkikatedroje bazilikoje

Sekmadienis, rugsėjo 23 d.
VILNIUS–KAUNAS–VILNIUS

8.15 val.

Išvykimas į Kauną

ŠV. MIŠIOS Kauno Santakos parke

VIEŠPATIES ANGELO MALDA Kauno Santakos parke

Pietūs su vyskupais Kauno kurijos rūmuose

SUSITIKIMAS SU KUNIGAIS, VIENUOLIAIS (-ĖMIS), PAŠVĘSTAISIAIS (-OSIOMIS), SEMINARISTAIS Kauno Šv. apaštalų Petro ir Povilo arkikatedroje bazilikoje

Išvykimas į Okupacijų ir laisvės kovų muziejų Vilniuje

OKUPACIJŲ IR LAISVĖS KOVŲ MUZIEJAUS LANKYMAS IR MALDA

Pirmadienį, rugsėjo 24 d., popiežius vyks į Latviją, o antradienį, rugsėjo 25 d. – į Estiją.

Norintys savarankiškai dalyvauti šv. Mišiose ir (arba) jaunimo susitikime su popiežiumi registruotis internetu galės nuo 2018 m. rugpjūčio 1 d. Ketinantys šiuose susitikimuose dalyvauti su parapijos bendruomene, kviečiami jau dabar kreiptis į savo parapijos, bažnyčios kunigus. Į kitus renginius registracija nenumatoma.

Bernardinai.lt

ir visišką draudimą pergyvenusių krikščionių bendruomenių Nagasakio regione paveldą sudaro Kiūšiū salos šiaurės vakaruose esančios gyvenvietės, Haros pilis ir katedra, pastatyti XVI–XIX a. Šis paveldas atspindi krikščionių misionierių Japonijoje ir vietinių gyventojų susidūrimus, krikščionybės draudimą ir persekiojimą, slaptus krikščioniškų tradicijų perdavimo būdus iki 1873 m.

Barbertono Makhonjwos kalnai, PAR. Pietų Afrikos Respublikos šiaurės rytuose esantys kalnai vadinami geologų meka ir laikomi vienais seniausių pasaulyje – apytikslis jų amžius greičiausiai siekia 3,5 mlrd. metų. Tuo metu dar tik formavosi pirmieji kontinentai. Taip pat manoma, kad Barbertono Makhonjwos kalnuose rastos mikrofosilijos gali būti pačios seniausios gyvybės formos žemėje (3,1

mlrd. metų). Būtent šie kalnai suteikė daugybę informacijos apie žemės formavimosi procesą, o dabar juose apstu laukinių gyvūnų, augalų, išskirtinių peizažų.

Chiribiquete Nacionalinis Parkas, Kolumbija. Kolumbijos šiaurės vakaruose esantis nacionalinis parkas vadinamas jaguarų namais ir yra didžiausia saugoma teritorija šalyje. Vienas iš vietovės parko išskirtinių bruožų yra virš miškų iškilę „tepūs“, t. y. kalnai plokščiomis tarsi stalas viršūnėmis. Šiuose kalnuose yra 60 olų, kuriose galima išvysti 75 tūkst. piešinių, sukurtų prieš 20 tūkst. metų. Manoma, kad šie piešiniai susiję su jaguaro kultu, kuris vietiniams indėnams simbolizuoja jėgą ir vaisingumą. Piešiniuose vaizduojamos medžioklės, kovų, šokių ir ceremonijų scenos.

Dalia Smagurauskaitė, LRT

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAISVAMODŽIŲ JAV SIENEGOS LIETUVOS GARSIŲ KANALAS

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU | UŽSIENI
METAMS - \$130.00

LIETUVA, LATVIJA IR ESTIJA STEIGIA BENDRĄ BALTIJOS VALSTYBIŲ KULTŪROS FONDĄ

Iš kairės: Estijos kultūros ministras Indrekas Saaras, Latvijos kultūros ministrė Dace Melbārde ir Lietuvos kultūros ministrė Liana Ruokytė-Jonsson pasirašė du trišalio bendradarbiavimo dokumentus. **LRKM nuotr.**

Liepos 8 d. Lietuvos kultūros ministrė Liana Ruokytė-Jonsson lankėsi Rygoje. Vizito darbotvarkėje – trišalių susitarimų pasirašymas ir apsilankymas Latvijos valstybės 100-mečiui skirtoje Dainų šventėje.

Latvijos Nacionaliniame dailės muziejuje vykusioje ceremonijoje Lietuvos kultūros ministrė Liana Ruokytė-Jonsson, Latvijos kultūros ministrė Dace Melbārde ir Estijos kultūros ministras Indrekas Saaras pasirašė du trišalio bendradarbiavimo dokumentus – susitarimą dėl Baltijos valstybių kultūros fondo steigimo ir susitarimą dėl Dainų ir šokių švenčių tradicijos apsaugos ir plėtotės.

„Dirbdami kartu mes mokėsime vieni iš kitų, dalijamės gerą patirtimi, stiprindami Baltijos regioną, bendrą kultūros ir meno lauką. Drauge esame labiau matomi pasaulio kultūros žemėlapyje, turime daugiau galimybių plėtoti ir skatinti savo šalių kultūrą bei meną. Šie susitarimai padės dar labiau sustiprinti kultūros organizacijų partnerystes“, – pažymėjo Lietuvos kultūros

ministrė L. Ruokytė-Jonsson.

Steigiamas Baltijos valstybių kultūros fondas finansuos Lietuvos, Estijos ir Latvijos kultūrinio bendradarbiavimo programas bei organizuojamus bendrus tarptautinius kultūrinius renginius. Fondas rems profesionalius projektus architektūros, vizualiųjų menų, dizaino, literatūros, muzikos, scenos menų, bibliotekų, muziejų ir archyvų srityse.

Numatoma, kad kiekviena šalis kasmet fondui skirs po 100 tūkst. eurų. Lėšos pirmiausia bus skiriamos naujoms kultūros iniciatyvoms, skatinančioms Baltijos šalių kultūros tarptautiškumą – už Baltijos valstybių ribų rengiamiems Baltijos regiono kultūros pristatymams, taip pat ir tarptautinėms iniciatyvoms Baltijos šalyse.

Baltijos kultūros fondą paeiliui trijų metų laikotarpiui valdys Estijos Kultūros rėmimo fondas (Eesti Kultuurikapital), Latvijos Valstybinis kultūros rėmimo fondas (Valsts kultūrkapitāla fonds) ir Lietuvos kultūros taryba.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos susitarimas dėl Dainų ir šokių

švenčių tradicijos apsaugos ir plėtotės padės tobulinti pasirengimo Dainų šventėms procesą, saugoti šių švenčių tradicijas.

„Dainų ir šokių švenčių tradicijos, simbolika turi išskirtinę svarbą ne tik mūsų šalyse – Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Tai – UNESCO pripažinta pasaulinio kultūros paveldo dalis, – sako ministrė L. Ruokytė-Jonsson. – Todėl turime stiprinti partnerystę šioje srityje, saugodami ir pristatydami tarptautinei bendruomenei mūsų tautų kultūros turtą“.

Lietuva, Latvija ir Estija numato įsteigti bendrą Komitetą, kurį sudarys 21 narys. Į Komitetą kiekviena šalis skirs savo delegatus, atstovaujančius Dainų šventės rengiančiai institucijai, Kultūros ministerijai, Švietimo ir mokslo ministerijai bei Nacionalinei UNESCO komisijai. Komiteje nuo kiekvienos šalies taip pat bus skiriama po tris ekspertus. Susitarime numatoma, kad komiteto sudėtis bus atnaujinama pagal poreikį, tačiau ne rečiau kaip kas trejus metus.

LRKM

DAINŲ ŠVENTĖS SVEČIAI – ESTIJOS IR VOKIETIJOS KULTŪROS MINISTRAI

Liepos 5–6 d. Vilniuje viešėjo Estijos kultūros ministras Indrekas Saaras. Jis lankėsi Dainų šventės renginiuose ir pirmą kartą trijose Baltijos šalyse vykstančioje Baltijos trienalėje „Išsižadėk šmėklų“.

„Glaudus bendradarbiavimas siejantis mūsų šalių kultūras padeda mums abipusiai tobulėti ir suteikia privalumų prisistatant pasauliui. Esame skirtingi, tačiau mus sieja stiprūs bendradarbiavimo saitai, padėję įgyvendinti mūsų valstybių nepriklausomybių šimtmečiams skirtas kultūros programas už-

sienio šalyse“, – sako kultūros ministrė L. Ruokytė-Jonsson.

Lietuvos ir Estijos kultūros ministrai aptars Baltijos valstybių atkūrimo 100-mečio programos įgyvendinimą, tolesnius veiksmus, skatinančius glaudesnę Baltijos šalių kultūros organizacijų bendradarbiavimą.

Liepos 6 d. į Vilnių atvyksta Vokietijos kultūros ir medijų ministrė Monika Grütters, kuri dalyvaus Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų rūmų užbaigto ansamblio ir tarptautinės parodos „Saksonijos

kurfiurstai – Lietuvos didieji kunigaikščiai. Dvaro kultūra ir menas valdant Augustui II ir Augustui III.“ atidarymo išskilmėse. Iš Dresdeno valstybinių meno rinkinių sudaryta ekspozicija primena, kokie glaudūs istoriniai, politiniai, dinastiniai ir kultūriniai ryšiais šimtmečių bėgyje siejo Lietuvą ir Saksoniją.

„Ši lituanistinio lobyno paroda – svarbus Lietuvos muziejų gyvenimo bei visos šalies kultūros įvykis. Tai ypatinga Vokietijos dovana šimtmetį švenčiančiai Lietuvai“, – kalbėjo L. Ruokytė-Jonsson.

Pasak ministrės, Lietuvos valstybės atkūrimo 100-me-

Leonas Milčius

DAINUOKI, LIETUVA!

(Lietuvos 100-mečio Dainų šventei „Vardan tos...“)

*Dainuoki, Lietuva, dainuoki savo dainą!
Ne vieną jų, juk tūkstančius turi.
Dainuok, kaip šimtmečiai ilgi pro šalį eina,
O tu buvai ir motina lieki.*

*Dainuoki apie girią, lauką žalią,
Dainuok apie upes ir ežerų akis,
Apie lietuvių, žemdirbį ir karį,
Jo pergalių aušras ir sutemų naktis.*

*Lai skambią dainą žemė atkartoja,
Lietuvių lūpomis nusirita banga
Nuo Vilniaus krašto kalvomis ir kloniais,
Visur, kur aidi protėvių gyva kalba.*

*Dainuok ne raudą, dainuoki viltį gražią,
Dainuoki priesaiką kartų kartom,
Kad jie surastų kur bebūtų kelių
Gimtinę žadint lietuviškom dainom.*

2018-06-30
Raudondvaris

LINA LAPELYTĖ – LONDONO ŠIUOLAIKINIO MENO FESTIVALyje

Lina Lapelytė Londone šiuolaikinio meno festivalyje „Art Night“. **LRKM nuotr.**

Pastaraisiais metais ypatingo užsienio kuratorių ir institucijų dėmesio susilaukusi lietuvių menininkė Lina Lapelytė liepos 7 d. dalyvavo viename pagrindinių Londono šiuolaikinio meno festivalių „Art Night“, kuriame pristato performansą „Pirouette“.

„Art Night“ yra didžiausias Londone vykstantis festivalis, skirtas šiuolaikiniam menui. Renginyje yra dalyvavę daug žymių menininkų, tokių kaip Jeremy Deller, Cecile B Evans, Lara Favaretto. Š.m. 12 tarptautiniu mastu pripažintų meninin-

kų pristatys savo projektus, išsidėsčiusius prie Temzės upės. Viena pasirodysiančių projektų autorė – Lietuvos atstovė.

Šiuo metu gyvenanti ir dirbanti tarp Vilniaus ir Londono, Lina Lapelytė yra profesionali smuikininkė, baigusi skulptūros magistro studijas Karališkame Londono menų koledže. Jos performanso menu grįsta praktika yra artimai susijusi su muzika ir populiariosios kultūros,

nostalgijos, lyčių stereotipų nagrinėjimu. Kaip teigia pati menininkė, jos praktika galėtų būti apibūdinta kaip tarpinė: tarp klasikos ir eksperimento, muzikos ir taikomojo meno, kompozicijos ar improvizacijos.

Performansas „Pirouette“ (kuratorė Lucia Pietroiusti) – tai intymi senėjimo, fizinio kūno laikinumo, judesio bei trapumo refleksija. Šis kūrinys pagrįstas L. Lapelytės psichologinių ir fizinių drausmių tyrimu. Prieš tai perfomansas rodytas „Rupert“ meno ir edukacijos centre, Lietuvoje. **LRKM**

čio proga galima pasidžiaugti keliais išskirtiniais projektais Lietuvoje ir Vokietijoje. Itin reikšmingas Lietuvai faktas – Vokietijos užsienio reikalų ministerijos Politiniame archyve rastas 1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės aktas, kuris šiuo metu eksponuojamas Vilniuje, Signatarų namuose.

Lietuvoje yra surengtos dar kelios svarbios parodos, paremtos ilgalaikiais bendradar-

biavimo ryšiais tarp kultūros organizacijų.

Lietuvos ir Vokietijos kultūros ministrų susitikime numatoma aptarti dvišalius bendradarbiavimo planus, aktualius Europos Sąjungos kultūros politikos darbotvarkės klausimus.

Lietuvos, Vokietijos ir Estijos kultūros ministrai kartu dalyvavo Lietuvos šimtmečio Dainų šventės Dainų dienoje.

LRKM

LIETUVOS ŠIMTMEČIO DAINŲ ŠVENTĖ – MŪSŲ VIENYBĖS IR STIPRYBĖS SIMBOLIS

Dainų šventės „Vardan tos...” meno vadovai, dirigentai, choreografbai. *Augusto Didžgalvio nuotr.*

Ką tik pasibaigusi šimtmečio Dainų šventė „Vardan tos...” pritraukė tūkstantines žiūrovų auditorijas. Ansamblių vakare Kalnų parke, Šokių

dienoje, baigiamajame Dainų dienos koncerte ir kituose renginiuose dalyvavo per 36 tūkst. dalyvių, kurie Lietuvai dovanojo džiaugsmą ir pasidi-

džiavimą savo valstybe. Lietuvos kultūros ministrė L. Ruokytė-Jonsson dėkoja Dainų šventės rengėjams ir meno vadovams: „Dainų

šventė buvo nuausta vienybės, meilės Lietuvai emociniu siūlu. Tai buvo tikra šimtmečio Dainų šventė. Ji leido mums visiems – čia gyvenantiems, į šventę atvykusiems ir po pasaulį pabirusiems lietuviams pasijusti Lietuvos šimtmečio žmonėmis. Keturių milijonų tauta”.

Pasak Lietuvos kultūros ministrės, meno vadovų, dirigentų, choreografų talentas, patirtis, kantrus darbas padėjo sukurti įspūdingą jubiliejinę Dainų šventę. „Tariu jums nuoširdų ačiū už tai, kad įžiebėte kūrybos kibirkštį, iš kurios ir gimė Dainų šventė, kad viso pasaulio lietuvių širdyse stiprintose meilę dainai, mūsų tautos tradicijoms. Padovanojote Lietuvai jos šimtmečio vertą įvykį”, – sako ministrė.

Jubiliejinė, dvidešimtoji, 2018 m. dainų šventė „Vardan tos...” buvo skirta Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo šimtmečiui paminėti.

Lietuvos valstybės himnas – „Tautiška giesmė” tapo šventės idėjų pagrindu, visų jos renginių jungtimi.

Šiomet šventės programą sudarė: Folkloro diena, skirta tradicinei kultūrai, Ansamblių vakaras – spalvinga teatralizuota, stilizuota forma pateikęs liaudiško prado programą, Šokių diena, kurios pagrindas – profesionalių choreografų sukurtos lietuvių papročius, simbolius interpretuojančios šokių kompozicijos.

Šventės programą papildė Teatro diena, Liaudies meno paroda, nacionalinio instrumento – kanklių, pučiamųjų instrumentų orkestrų koncertai ir paradai, profesionaliosios kūrybos renginiai, šventės dalyvių eitynės. Šventę vainikavo Dainų diena, į vieną milžinišką chorą subūrusi 12 tūkst. dainininkų, kurie 21 val. kartu su Lietuvos žmonėmis ir plačiame pasaulyje gyvenančiais tautiečiais giedojo Lietuvos himną. **LR KM**

BALTA AVELĖ JUODŲ AVELIŲ BANDOJE?

Esame girdėję įvairių pasakų, kuriose baltų avelių bandoje atsiranda juoda avelė. Kadangi pastaroji yra kitokia, ji kitų avelių nebūna priimta, nes yra kitokia. Rečiau girdėti apie juodų avelių bandą, kurioje pasirodo balta avelė, kuri, aišku, nepri-tampa ir išsiskiria. Tokį baltos avelės įvaizdį susidariau skaity-damas Amy L. Wax pranešimą, skaitytą 2017 m. gruodžio 12 d. Hillsdale kolegijos centre, esančiame Vašingtone, D.C. Štai jos pagrindinių minčių santrauka.

Pirmiausia, kas yra ta Amy L. Wax? Ji yra Pensilvanijos universiteto teisės mokslų profeso-rė (University of Pennsylvania), ten gavusi „Harvey Levin Memorial Award for Teaching Excellence”. Ji turi medicinos daktaro laipsnį iš Harvardo medicinos mokyklos (Harvard Medical School) ir JD laipsnį iš Kolumbijos teisės mokyklos (Columbia Law School).

Šiomis dienomis girdime daug apibendrinimų apie žodžio laisvę Amerikos universitetuose, kur skatinama nuomonių įvairovė. Tačiau Amy L. Wax patirtis šioje srityje netinka tokiai charakterizacijai. Kai žmonės susiduria su nuomone, kuriai nepritaria, tokie „žodžio laisvės” apibendrinimai tarsi išgaruoja.

Ji duoda konkretų pavyzdį. Su Larry Alexander (irgi iš San Diego universiteto (University of San Diego Law School)) 2017 m. rugpjūčio 9 d. ji „Philadelphia Inquirer” leidi-nyje atspausdino rašinį, kuriame išvardina esamus negalavimus Amerikoje. Pirmiausia jie teigė, kad per mažai amerikiečių yra

kvalifikuoti esantiems darbams. Narkotikų vartojimas yra plačiai paplitęs. Žmogžudystės bujoja didmiesčių beturčių kvartaluose. Beveik pusė kūdikių gimsta iš neištekėjusių motinų. Daug kolegijų studentų neturi tinkamo pasiruošimo aukštesniam mokslui. Amerikos gimnazijų abiturientai yra tryliktoje vietoje pasaulinėje valstybių skalėje.

Toliau autoriai įvardija „kul-tūrinio paveldo taisykles” elgesiui, egzistavusiam nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos iki 1960 m. Štai keletas jų: ištekek (-apsivesk_ prieš turėdama (-as) vaikų; stenkis likti ištekęjusi (- vedęs) vaikų gerbūviui; gaus tinkamą mokslą savo darbui; dirbk sunkiai; venk dykaduonia-vimo. Darbe ir bendruomenėje atlik daugiau negu minimumą; būk patriotas, pasiruošęs tarnau-ti kraštui; venk keiksmažodžia-vimo. Gerbk autoritetą; venk narkotikų ir nusikaltimų.

Nuo 1960 m. šios taisyklės sukiūžo ir iššaukė „socialinę patologiją”. Tas vertybes reiktų atstatyti. Daugiausia skandalo susilaukė jų teigimas, kad ne visos kultūros yra vienodos pa-ruošiant žmones būti darbingais piliečiais modernios technologi-jos visuomenėje. Jie paminėjo keletą pavyzdžių. Amerikos lygumų indėnų gyvenimas buvo tinkamas nesėsliams medžio-tojams, bet ne šiems laikams. Taip pat paminėta vieno tėvo (ar motinos) antisocialiniai įpročiai dirbančiųjų baltaodžių tarpe; juodųjų „rap” kultūra, kiršinanti juoduosius prieš baltuosius; ispanų kilmės imigrantų pastan-gos priešintis asimiliacijai.

Sekęs reagavimas į šį

Prof. Amy L. Wax skaito pranešimą. *youtube.com*

straipsnį priverčia svarstyti, kaip reiktų tinkamai reaguoti į neortodoksines nuomones ne tik universitetuose, bet ir apskritai visuomenėje. Autoriai teigia, kad yra gerai dokumentuotas pagrindas teigti, kad Amerikos universitetuose dominuoja poli-tinė kairė. Jie mano, kad teisinga reakcija būtų tinkami debatai, kur būtų pasikliaujama logika, faktais ir pagrįstais argumen-tais. Tai yra ypač svarbu teisės mokyklose, nes tose mokyklose studentai skatinami blaiviai mąstyti ir padėti matyti iš įvairių perspektyvų.

Ypač akademiniame pasaulyje nedera kitus apšaukti, plūsti, pravardžiuoti ar kaip kitaip iškoneveikti. Gali kilti noras visą tai priskirti „žodžio laisvės” kategorijai ir per daug nesisie-loti. Yra leistina kitus vadinti rasistais, seksistais, ksenofobais be priežasties, bet tokia laisvė tokių apšaukimų nepateisina.

Kas atsitiko po to rašinio atspausdinimo? Banga laiškų, pareiškimų, peticijų iš Amy L. Wax universiteto ir kitų aukštojo mokslo institucijų pasmerkė tą rašinį kaip rasistinį, aukštinan-

tį baltuosius, kaip neapykantos kalbą. Buvo reikalaujama, kad ji būtų pašalinta iš universiteto klasių ir akademinių komitetų. Tuose reikalavimuose nebuvo jokių pastangų racionaliai pa-grįsti savo reikalavimus.

Viename pareiškime, kurį pasirašė penki jos kolegos iš Penn Law School, rašinio autorius apkaltino grįžimu į praeitį, į 1950-1960 m., kai rasizmas bujojo. Kitas atviras laiškas, pasirašytas 33 kole-gų, buvo atspausdintas „Daily Pennsylvanian” leidinyje. Ten kategoriškai paneigti visi teigi-mai. Tame laiške studentai buvo skatinami sekti jos paskaitas ir pastebėtus neigiamus nusistaty-mus paviešinti.

Įdomu, kad daugelio skai-tytojų atsiliepimai į tą kolegų „atvirą laišką” buvo palaikan-tys straipsnio autorių poziciją. Tik pusė autorės teisės mo-kyklos kolegų tą atvirą laišką pasirašė. Iš 33 pasirašiusių tik vienas po to su ja asmeniškai pasikalbėjo.

Amy L. Wax nesutinka, kad atviro laiško autoriai norėjo apsaugoti studentus nuo žalingų

įtakų. Jos manymu, studentams reikia daugiau progų susidurti su skirtingomis nuomonėmis. Tik tokiu būdu jie turės progą išmokti kaip galvoti ir mąstyti.

Po rašinio pasirodymo au-torė Amy L. Wax susilaukė per 1,000 el.pašto atsiliepi-mų, dauguma ją palaikančių. Pavyzdys: „Jūs pasakėte, ką mes galvojame, bet bijome pa-sakyti”. Palaikantieji ją skatino nenusileisti, neatsiprašinėti. Ji pridūrė pritarianti minčiai, kad šiais laikais su kuo nors nesutinkantys per dažnai atsi-prašinėja.

Demokratija, pagrįsta išsi-kalbėjimu ir debatais, bujoja. Neskatinamas vengimas, at-siribojimas, smerkimas žmo-nių, turinčių kitokią nuomonę. Gyvename kartu. Turime sun-kumus kartu spręsti. Visada yra galimybė, kad žmonės, su kuriais nesutinkame, gali ką nors naudingo padaryti ir mus pamokyti. Amerikoje reikia atvirų svarstybų, debatų, atlie-kamų civilizuotai. Tai reiktų grąžinti į kolegijas ir plačiąją visuomenę.

Romualdas Kriaučiūnas

LIETUVIŲ DRAMATURGĖS – TARPTAUTINIO ŠIUOLAIKINĖS DRAMATURGIJOS KONKURSO LAIMĖTOJOS

Niurnberge baigėsi festivalis „Talking about Borders” (liet. „Kalbėjimas apie sienas”), kurio metu vyko tarptautinio šiuolaikinės dramaturgijos konkurso premijų įteikimo ceremonija. Tarp konkurso prizininkų – net dvi lietuvių dramaturgės. Antrąją vietą ir 2000 EUR premiją laimėjo Dovilės Statkevičienės pjesė „Dramblys” (į vokiečių kalbą vertė Arna Aley). Trečioji vieta ir 1500 EUR premija atiteko Virginijai Rimkaitei už pjesę „Patina” (į vokiečių kalbą vertė Claudia Sinnig). Konkurso laureatu tapo estų dramaturgas Karl Koppelman už pjesę „Singing green”.

„Abi lietuvių dramaturgių pjesės dėl savo temų aktualumo bei originalios sceninės kalbos turi potencialą sėkmingai įsitvirtinti Europos teatro kontekste. Džiaugiuosi turėjusi galimybę išversti vieną iš laimėtojų pjesių”, – savo mintimis dalinosi festivalyje dalyvaujanti lietuvių dramaturgė ir vertėja Arna Aley.

Niurnbergo festivalio „Talking about Borders” (liet. „Kalbėjimas apie sienas”) prizininkai. **LR KM**

Tarptautinį dramaturgijos konkursą „Talking about borders” nuo 2015 metų organizuoja Niurnbergo valstybinis teatras. Kasmet pasirenkama vis kita šalis arba regionas. Šiais metais dėmesys skiriamas Baltijos šalims. „Talking about borders” konkursą lydi

festivalis, pristatantis šalių viešnių teatrą, literatūrą ir muziką. Šių metų festivalio, vykusio birželio 28 – liepos 1 dienomis, programoje – konkurso laimėtojų sceniniai skaitymai, pokalbiai su dramaturgais, teatro pasirodymai, koncertai. Birželio

29 d. Niurnbergo valstybiniame teatre vyko muzikinis skaitymas iš Antano Škėmos romano „Balta drobulė”, koncertavo grupė „Merope” (Indrė Jurgelevičiūtė, Jean Christophe Bonnafous ir Bert Cools).

LR KM

„DIRVAI” AUKOJO:

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga,	
Boston, MA.....	2000
S.Simoliūnas,	
Detroit, MI	1000
L.Hoffman,	
Oak Lawn, IL.....	100
R.Mulokas,	
Ventura, CA.....	100
Lith. Citizens Assn.,	
Boston. MA.....	75
G.Pauliukonis.	
Greenwich, CT.....	55
K.Tirva, Glenview, IL	55
O.Daugirdienė,	
Burr Ridge, IL.....	25
V.Ciurlionis, Euclid, OH...25	
V.Kirvelaitis, Lemont, IL ..22	
V.Urbaitis, Clevelans, OH.22	
J.Linartas, Lake Mary, FL. 17	
A.Balas,	
Richmond Hts., OH.....	13
A.Andrašiūnas,	
Chesterland, OH.....	9

**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

LONDONE LIETUVIŠKO MIŠKO MENO INSTALIACIJĄ IŠVYDO TŪKSTANČIAI LANKYTOJŲ

Lietuviško meno instaliaciją „The Building Site” (liet. „Statybviėtė”) Londone aplankė jau per 10 tūkst. Smalsuolių. „The Building Site” – tai kraštovaizdžio architektės Sigitos Simonos Paplauskaitės suprojektuota šiuolaikinį miestą atliepanti instaliacija, birželio pradžioje pristatyta Londone. Ši instaliacija įkurta pačiame Londone centre - priešais Šv. Pauliaus katedrą pagrindiniame pėsčiųjų take, vedančiame nuo Šv. Pauliaus katedros į „Millennium” tiltą bei Tate Modern muziejų. Instaliacija kasdien atvira lankytojams.

S. Paplauskaitės instaliacija tapo vieno prestižinių architektūrai skirtų didžiulių visą miestą apimančių renginių, „London Festival of Architecture” dalimi. Iš viso festivalis apima daugiau nei 400 renginių. „The Building Site” kelia viešų Londono erdvių nuosavybės klausimą bei kviečia žiūrovys permąstyti urbanizacijos, paveikios vietinės bendruomenės bei natūralią ekosistemą, pasekmes. Kasdien instaliacija sulaukia iki 1000 žiūrovų. Ji pastatyta taip, kad pasisavi-

na dalį viešosios erdvės taip sukurdamą „statybviėtę” išorėje. Tokiu būdu instaliacija atspindi nuolat besikeičiantį Londoną, o viduje lankytojams parodo mišką, primenantį lietuvišką mišką, kuris kertasi su įprastu Londono įvaizdžiu.

„The Building Site” yra vienas ryškiausių „London Festival of Architecture” kūrinių, kuris, pasako London architektūros festivalio vadovės Rosa Rogina, sulaukia bene daugiausiai dėmesio. Projekto autorė Sigita Simona Paplauskaitė yra jauniausia iš šešiolikos dalyvaujančių menininkų, pristatusių savo darbus Londono mieste. Kitas instaliacijas pristato Zaha Hadid galerija, „Pyramidion”, „Sculpture in the City” ir kt.

Instaliacijos kūrimo istorija prasidėjo tuomet, kai Britų Tarybos ofise buvo pristatytas Londono architektūros festivalis bei jo 2018 metų tema- Londono identitetas. Lietuvos kultūros atašė Jungtinėje Karalystėje Justė Kostikovaitė kartu su partneriais nagrinėjo Londono identiteto temą ir pasiūlė penkias

Sigitos Simonos Paplauskaitės suprojektuota instaliacija „Statybviėtė”.

LR KM

galimų projektų idėjas, iš kurių Londono architektūros festivalio rengėjai pasirinko vieną – Paplauskaitės „Statybviėtę”.

Paviljono atidarymo renginyje dalyvavo garso menininkė Vėjūna Zalalytė, iš atėjusių žmonių suformavusi dainų ratą ir kartu atlikusi tradicines lietuvių liaudies dainas. Savaitgaliais „The Building Site” tampa kultūrinių renginių namais. Net šeši sėkmingai įvykę renginiai pritraukė daugiau nei 1600 žiūrovų bei dalyvių. Jie visi yra atviri ir nemokami, įskaitant miesto ir gamtos temą nagrinėjančius eksperimentinius performansus, poezijos skaitymus, dokumentinių filmų peržiūras ir kt.

Lietuvos paviljonas pri-

traukė daugiau nei 10 000 žmonių per dvi savaites. Žiūrovai noriai lankosi paviljone ir diskutuoja projekto keliamų klausimų temomis. Lankytojai taip pat dalinasi savo mintimis apie gamtos įtraukimo į miesto planavimą svarbą, džiaugiasi galėdami padėti su sodininkyste, dalyvauja renginiuose ar paprasčiausiai fotografuoja instaliaciją ar save instaliacijoje – kuria asmenukes.

„The Building Site” buvo pastatytas per vieną savaitę kartu su 15 savanorių iš įvairių sričių. Konstrukcijos fazė buvo išskirtinai svarbi sudarant įvairius ryšius su Londono miestu, Miesto informacijos centru, Šv. Pauliaus katedros darbuotojais, „Kuwait Investment Office” darbuoto-

jais, o instaliacija rūpinosi ir Londono parkų bei tiltų komandos, paminint vos kelias. Keli instaliacijoje naudojami augalai perduoti „Griffin” mokyklos miško projektui. Per šį laiką gimė ir naujas meno kūrinys – vietinis grafikas Valero Doval pasiūlė sukurti meno kūrinių ant paviljono išorinių sienų. Valero Doval darbai – tai žaisminga ir spalvota miesto imitacija, pasisavinusi skirtingas miestui būdingas formas bei gamtos ženklus.

Projekto rėmėjai ir partneriai: Lietuvos turizmo taryba, Lietuvos kultūros institutas, Lietuvos Respublikos ambasada Jungtinėje Karalystėje, „Loving Your Garden”, Xoan Perez, Indorams, „Coles Nurseries”, „Bruns Pflanzten”.

LR KM

**LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

LIETUVOS ATSTOVĖ PLAUKIKĖ K. TETEREVKOVA TAPO EUROPOS JAUNIMO ČEMPIONE

Helsinkyje (Suomija) liepos 8 d. baigėsi Europos jaunimo plaukimo čempionatas, kuriame žibėjo lietuvė Kotryna Teterevkova.

Lietuvė kiek anksčiau laimėjo bronzą 200 m plaukime krūtine, o sekmadienį buvo pati greičiausia 100 m plaukime krūtine. Finale K.Teterevkova finišavo per 1 min. 8.03 sek. ir pagerino asmeninį rekordą bei iškovojo aukso medalį! Už lietuvių nugaros liko rusė Anastasija Makarova (1:08.46) ir vokiečių Anna Elendt (1:08.68).

K.Teterevkova po 50 metrų plaukė priešpaskutinė – 7-a. Visgi, lemiamu metu ji „įjungė“ aukštesnę pavarą ir paskutiniuose 50 m buvo ne-

prilygstama. Beje, šioje rungtyje Europos (1:04.35), pasaulio jaunimo (1:05.39) ir Europos jaunių čempionatų (1:05.48) rekordai priklauso kitai lietuvei Rūtai Meilutytei.

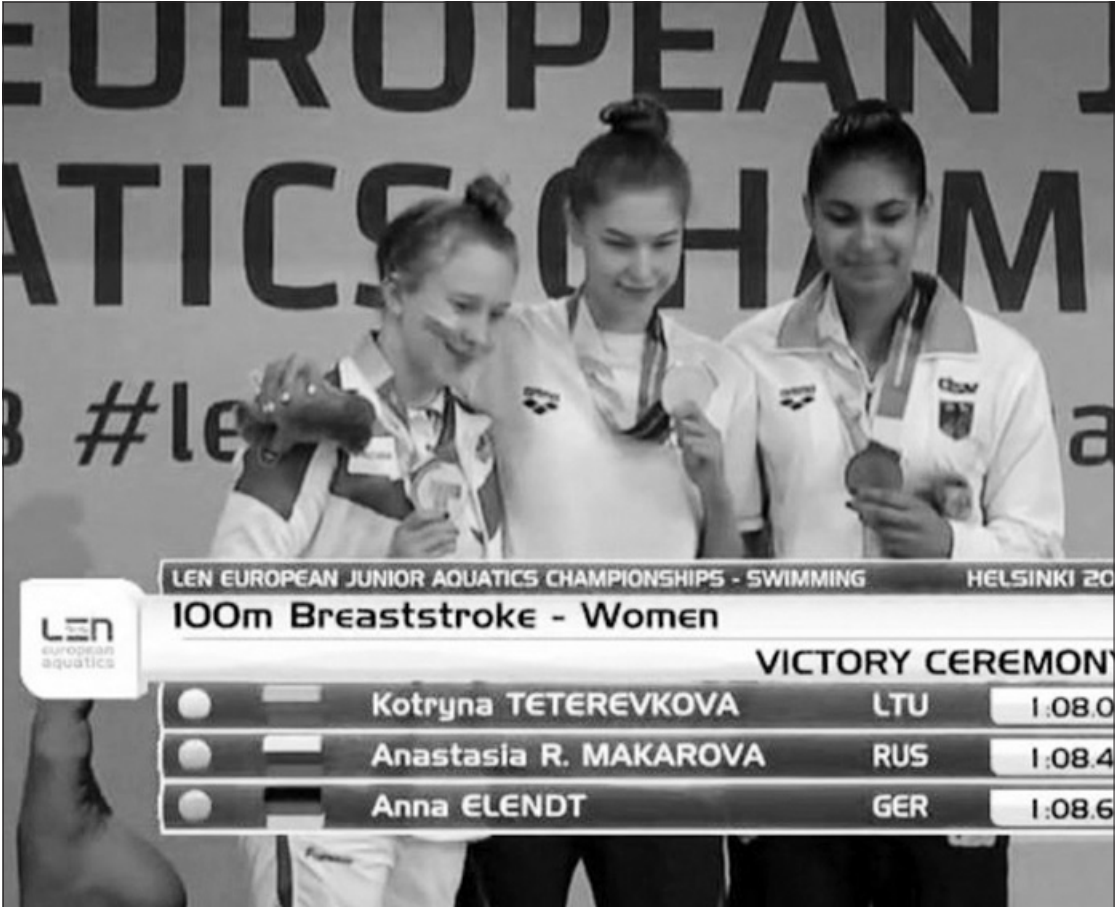
Kitų lietuvių rezultatai liepos 8 d.:

Vaikinai, 50 m laisvuju stiliumi. 34-35. Mantas Kaveckas (23.88), 45-46. Jokūbas Keblys ir Arius Pavlidi (abu – 24.25).

Merginos, 50 m peteliške. 64. Marija Rutkauskaitė (29.90).

Vaikinai, 4x100 m kombinuota estafetė. 15. Lietuva (Alanas Tautkus, Mantas Lisauskas, Ainis Želionis ir Mantas Kaveckas) 3:50.86.

sportas.lt

Apdovanojimas.

Stop kadras.

LIETUVIAI TRIUMFAVO PASAULIO ŽMONŲ NEŠIMO ČEMPIONATE

Liepos 7 d. Suomijoje vykusiame pasaulio žmonių nešimo čempionate triumfavo lietuviai Vytautas Kirkliauskas ir Neringa Kirkliauskienė.

Lietuvos atstovai 253,5 m trasą įveikė per 1 min. 5,10 sek.

Antrąją vietą užėmė suomiai Taisto ir Pinja Miettinenai (1.08,79), trečiąją – šveicarai Thomas Kuengas ir Sandra Burch (1.10,43).

Čempionate dalyvavo 39 poros.

ELTA

Reuters/Scanpix nuotr.

JAV BOKSO GERBĖJUS NUVYLĖ E.KAVALIAUSKO PASIRODYMAS

Liepos 7 d. Fresno mieste (JAV) surengtą profesionalų bokso vakarą vainikavo sunkiausia karjeroje 30-mečio lietuvio Egidijaus Kavaliausko pergalė.

Lietuvis visus 10 raundų kovėsi su 31-erių metų Juanu Carlosu Abreu iš Dominikos Respublikos. Po kovos teisėjai

Egidijus Kavaliauskas.

Organizatorių nuotr.

Terence'u Crawfordu. Visgi, E.Kavaliausko kova su J.C.Abreu nebuvo patraukli akiai, sportininkai dažnai įsivildavo į „klinčus“, o fanai reikalavo daugiau veiksmo.

Po kovos ir bokso vakaro transliuotojų ESPN žurnalistai pripažino, kad E.Kavaliausko kova didelio įspūdžio nepadarė. Jų nuomone, lietuvis dar neįrodė, esąs vertas tapti kitu T.Crawfordo varžovu.

Savo nusivylimą reiškė ir kovą stebėję bokso sirgaliai.

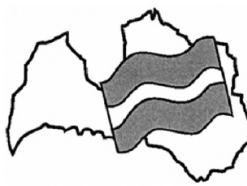
sportas.lt

Jie taip pat manė, kad lietuvis neprilygsta T.Crawfordui ir artimiausiu metu greičiausiai negalėtų tikėtis rimtesnio varžovo nei Jeffas Hornas.

E.Kavaliauskas profesionalų ringe yra nenugalėtas – 20 pergalių ir 16 nokautų. J.C.Abreu turi 21 pergalę, 1 lygiąsias ir 4 nesėkmes.

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga
William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770
Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

 Latvian Cleveland Credit Union

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net
Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM
Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends
View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latvianclevelandcu.org
www.facebook.com/latvianclevelandcu

California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, CA
(310) 828-7095
info@clcu.org www.clcu.org
Savings 1.25%
IRA 1.50%
Credit Cards | Mobile Banking
International & Domestic Wires
Teen Accounts | College Savings
